

bb.66. /a belföldi.....q9ü65/p

50. budapesti kórusok hangversenye *M-n-jas*
 51. kieg. a 44-hez
 52. magyar-amerikai megállapodás *M-n-jas*
 53. könyvárverés *M-n-jas*
 54. ifjúsági leszérelésiszeminárium
 55. erdélyi miklós hangversenykörutja
 56. időjárás
 57. nyomdászvetélkedő
 58. elutazott a komszomol küldöttség
 59. hazaérkezett a pb küldöttség szófiából *M-n-jas*
 60. elutazott a szovjet pártmunkás küldöttség
 61. bemutató a józsef attila színházban
 62. bemutató a thália színházban
 63. hazaérkezett a vízügyi küldöttség
 64. szerk.figy.
 65. tömeges összeütközés
 66. hírjegyzék
- /mti/

--

-40-

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő :bajnok zsolt
szerkesztette: koronczay emil, halasi györgy

22/1/77

MTI

60.008/x
Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1978. november 19. v a s á r n a p

bb.1. kádár jános beszéde

kb. n j hgy

1978. november 19.

az alábbiakban a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk kádár jánosnak az mszmp kb vasárnapi ülésén elhangzó beszédét. a beszéd embargós, csak jelzésre használható fel!

x x x

tisztelt központi bizottság!
kedves elvtársak, elvtársnők!

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának mai kibővített ülésén a magyar forradalmi munkásmozgalom és népünk történetének kiemelkedő fontosságú eseményéről, a kommunisták magyarországi pártjának 60 évvel ezelőtti megalakulásáról emlékezünk meg. ebből az alkalomból szólnunk kell pártunk történelmi utjáról, a harc néhány fő tapasztalatáról, végül jelenlegi helyzetünkről, feladatainkról.

a kommunista párt létrejöttének feltételei 1918 őszén a magyar munkásmozgalom, a magyar társadalom és a nemzetközi helyzet fejlődésében történelmileg egyaránt érettek voltak, ezért a párt megalakítása a körülményekből logikusan következett, törvényszerű és a kor parancsa volt.

/folyt.köv./

67
-1-

bb.1. / kádár jános ... 1.folyt./rj

a magyar munkásosztály harca a kizsákmányolás ellen létével egyidős. már az 1848-49-es polgári forradalom és szabadságharc időszakában voltak munkásmegmozdulások, a hatvanas évek végén megalakult az első szocialista munkásszervezet, az általános munkásegylet, majd 1878-ban frankel leónak, a párizsi kommun egyik kiemelkedő vezetőjének, marx közvetlen munkatársának kezdeményezésére létrejött az első magyarországi munkáspárt, a II. internacionálé megalakulása után, 1890-ben, a párt felvette a magyarországi szociáldemokrata párt nevet, a múlt század végén s századunk elején a szociáldemokrata párt jelentős mértékben hozzájárult a magyar munkásság osztályá szervezéséhez és öntudatra ébresztéséhez.

a XX. század eleji Magyarország súlyos társadalmi ellentmondásoktól volt terhes. a nagybirtokosok, a nagytőkésék és a bankárok uralma a dolgozó tömegek kizsákmányoltsága és jogfosztottsága, az ország függő helyzete ausztriától, a nemzetiségi kérdés megoldatlansága radikális változtatásokat követelt. a társadalmi feszültségeket a végsőkig kiélezte a monarchia részvétele és veresége az I. világháborúban. a háború végén, 1918-ban hazánkban klasszikus forradalmi helyzet alakult ki, az uralkodó osztályok már nem voltak képesek a régi módon kormányozni, az elnyomott osztályok pedig már nem voltak hajlandók tovább a régi módon élni.

a forradalmi helyzet létrejötté Magyarországon egybeesett a világszerte kibontakozó forradalmi fellendüléssel. a nagy októberi szocialista forradalom utat mutatott a kizsákmányolt osztályok, az elnyomott népek, a háború poklából szabadulni akaró emberek számára. október példája különösen nagy hatással volt Magyarországon, ahol a társadalmi ellentmondások - a forradalom előtti oroszorszáéhoz hasonlóan - végsőkig kiéleződtek.

1918. október 31-én győzött az őszirózsás forradalom, megdőlt a Habsburg monarchia csaknem négyévszázados uralma, Magyarország független, demokratikus állam lett. a nép ügyével rokonszenvező, kimagasló politikus, károlyi Mihály lett a miniszterelnök, majd a köztársaság elnöke.

az 1918-as októberi polgári demokratikus forradalom Magyarországon kezdettől fogva népi forradalom volt, amelyet valójában a munkás és katonai tömegek, az oroszországi példa nyomán megalakult munkás- és katonai tanácsok vitték győzelemre. a hatalomra jutott polgári kormány azonban nem tudta megoldani a felhalmozódott társadalmi problémákat, nem tudott és nem mert ellenállni a győztes imperialista hatalmak diktátumának. az ország, a nép további sorsa attól függött, van-e olyan társadalmi erő, amely képes a forradalmi vívmányok megvédésére és továbbvitelére. volt ilyen erő.

/folyt.köv./

17

bb.2. /kádár jános ... 2.folyt./rj

hatvan évvel ezelőtt megtörtént a döntő lépés, létrejött az a tudatos, szervezett élcsapat, amely képes volt megfogalmazni és következetesen képviselni a munkásosztály, a nép forradalmi céljait. 1918. november 24-én Budapesten a baloldali szociáldemokraták, a forradalmi szocialisták, az oroszországból hazatért forralmárok megalakították a kommunisták magyarországi pártját, megválasztották a párt első központi bizottságát s annak elnökét, Kun Bélát. azon a hatvan évvel ezelőtti napon ily módon létrejött a magyar munkásosztály marxista-leninista pártja, ami máig ható fordulópontot jelentett munkásosztályunk, népünk történetében.

a kommunista párt rövid idő alatt megnyerte a munkások és a parasztok nagy tömegét. maga mellé állította a nemzet sorsáért aggódó és a társadalmi haladásért cselekedni akaró értelmiségieket. a polgári kormány tehetetlensége és az ország válságos helyzete sürgette, a tömegek forradalmasodása, a kommunista párt és a szociáldemokrata párt egyesülése pedig lehetővé tette, hogy 1919. március 21-én a nép nagy többségének akaratából az országban győztes nagy októberi szocialista forradalom után másodikként hazánkban is győzzön a szocialista forradalom.

a magyar tanácsköztársaság 133 napos fennállása népünk történelmének kimagasló időszaka. létrejötté azt jelentette, hogy hazánkban először került minden hatalom a dolgozó nép kezébe. a tanácsköztársaság rövid fennállása alatt, rendkívül nagy nehézségek közepette is, bebizonyította a magyar munkásosztály államalkotó erejét, elhivatottságát a társadalom megújítására, a nemzet vezetésére.

az első magyar proletárdiktatúrát - amelyet Európaszerte rokonszenven fogadtak a munkástömegek - külső erő, a nemzetközi imperializmus fegyveres beavatkozása verte le. az intervenció fő szervezője az antant, azon belül az európai hegemoniára törő francia imperializmus volt. céljaihoz felhasználta a forradalomtól rettegő csehszlovák és román burzsoázia fegyveres erőit. a külső fegyveres erővel a magyar nép nyakába ültetett horthysta ellenforradalmi rendszer, a fehérterror megsemmisítette a tanácsköztársaság vívmányait és negyedszázadon át kiméretlenül elnyomta a népet, kegyetlenül üldözte a kommunistákat, és eltörölte a haladó törekvéseket.

az ellenforradalmi rendszer huszonötéves uralma, a legkegyetlenebb terror sem tudta azonban megsemmisíteni a tanácsköztársaság emlékét. a proletárdiktatúrát leverhették, az eszmét azonban nem győzhették le. a kommunisták magyarországi pártja az ellenforradalmi terror ellenére Kun Bélának, a magyar tanácsköztársaság kimagasló vezetőjének, és Landlér Jenőnek, a magyar kommunista mozgalom baloldali szociáldemokratából lett kiemelkedő személyiségének irányításával hamarosan talpra állt. újult erővel és 25 éven át szakadatlanul folytatódott az illegálisban dolgozó kommunisták és más demokratikus erők harca a fasiszta rendszer ellen, a dolgozó nép Magyarországaért.

/folyt.köv./

17

bb.1. / kádár jános ... 3.folyt./rj

a II. világháborúban megsemmisítő vereséget szenvedett a fasiszmus és a szovjetunió vörös hadserege Magyarország számára is elhozta a felszabadulást, a német fasiszmus veresége kedvező nemzetközi feltételeket teremtett a demokratikus fejlődéshez, de az újjászülés belső feltételeit rendkívül nehéz viszonyok közt, népünknek kellett megteremtienie.

a népi demokratikus átalakulás vezető ereje a magyar kommunista párt volt, amely az illegálitás negyedszázada után is életerősen, határozott programmal, nagy szervező erővel lépett a politikai élet porondjára, mint a népi demokratikus átalakulás legkövetkezetesebb képviselője gyorsan növelte befolyását és hamarosan az ország legerősebb pártja lett, három évvel a felszabadulás után, pártunk vezetésével, az osztályharc eredményeként Magyarországon másodszor is győzött és hatalomra jutott a munkásosztály, létrejött a proletárdiktatúra, hazánk a szocialista fejlődés útjára lépett.

a szocializmus építésének kezdeti lendületét törték meg az akkori pártvezetésben eluralkodott szektás, dogmatikus hibák, amelyek súlyos politikai torzulásokhoz, a pártélet lenini normáinak semmibeviteléhez, a demokratikus jogok korlátozásához, törvénysértésekhez, végső soron a párt és a tömegek kapcsolatának megromlásához vezettek, e súlyos torzulások, a revizionista árulás, a belső és a külső osztályellenesség támadása együttesen tette lehetővé, hogy 1956-ban ellenforradalmi felkelés törjön ki.

a párt unrá tudott lenni a súlyos helyzeten, és két évtizede ismét és megfelelően betölti társadalmunkban azt a vezető szerepet, amelyet a munkásosztály, a dolgozó nép elvár tőle; politikája élvezzi a legszélesebb tömegek támogatását, ennek eredményeként hazánkban ma a munkásosztály, a dolgozó nép hatalma szilárd, az ország belpolitikai helyzete kiegyensúlyozott, népgazdaságunk fejlődik, népünk életkörülményei lehetőségeinkkel arányosan javulnak, népünk szocialista építőmunkájának eredményeit, s azt, hogy szocialista államunk, a magyar népköztársaság méltóan kiveszi részét a haladásért, a békéért világszerte folyó küzdelemből, nemzetközileg is széleskörűen elismerik.

tisztelt központi bizottság!

pártunk, a magyar munkásosztály a küzdelmes hat évtizedben sok győztes csatát vívott, de történelmi útunk nem volt mentes kudarcoktól és tévedésektől sem. az egész utat áttekintve, mégis joggal és büszkén mondhatjuk: a párt harca sikeres volt, a mérleg pozitív, pártunk a munkásosztály, a dolgozó tömegek, népünk támogatásával történelmi jelentőségű eredményeket ért el. az évforduló alkalmából szólni kell a hat évtized harcának néhány fő tapasztalatáról, hiszen ezek nemcsak maradandó eredményeink, történelmi vívmányaink fő forrásai, hanem iránymutatók pártunk tevékenységében most és a jövőben is.

/folyt.köv./

07

bb.1. / kádár jános ... 4.folyt./rj

pártunk eredményeit és sikereit mindenekelőtt annak köszönheti, hogy a tudományos szocializmus, marx, engels és lenin tanításait vallja magáénak, s e tanítások alkotó alkalmazására törekszik gyakorlatában. világnézetünk és politikai gondolkodásunk elméleti alapja és tudományos módszere a marxizmus-Leninizmus. a világhelyzetnek az utóbbi hat évtizedben bekövetkezett alapvető megváltozása és jelenlegi fő iránya, ezen belül a magyar párt története, országunk mai szocialista valósága, másszóval a gyakorlat bizonyítja az 1848-ban, a kommunista kiáltványban először meghirdetett eszmék megdönthetetlen igazságát, hallatlan életerejét s egyben annak óriási jelentőségét is, hogy lenin, szakítva a II. internacionáléban eluralkodó opportunizmussal, megvédte, általános érvénnyel továbbfejlesztette, az imperializmus és a proletárforradalmak korszakára alkalmazta marx és engels tanításait.

tapasztalataink alapján valljuk, hogy a marxizmus-Leninizmus elmélete nélkülözhetetlen fegyver a munkásosztály forradalmi harcában. közismert az is, hogy a marxista-Leninista elmélet nem dogma, hanem a cselekvésnek, a konkrét helyzet konkrét elemzésének vezérfonala. a tudományos szocializmus megalapítói nem minden helyzetre alkalmazható sémákat hagytak ránk, hanem a társadalmi fejlődés törvényeit, az osztályharc vezetésének tudományos módszerét tárták fel. a tudományosan kidolgozott elvek és módszerek birtokában minden kor minden forradalmi pártjának magának kell eldöntenie, hogy az adott helyen és helyzetben milyen megoldások a legcélravezetőbbek.

pártunk történetének minden szakasza, megalkotásától a mai napig, azt bizonyítja, hogy a párt erejét elsősorban a tudományos szocializmus elméletének alkotó alkalmazása, az elvi alapokon nyugvó politika kidolgozása és megvalósítása adja. ez eredményezte 1918-19-ben a tömegek megnyerését és forradalmi fejlődését, a munkásosztály hatalmának kivívását, a szocialista forradalom győzelmét, a magyar tanácsköztársaság kikiáltását, ez segítette pártunkat a negyedszázados ellenforradalmi rendszer elleni harcában is.

a marxista-Leninista elmélet segítségével vezette pártunk a hatalomért folytatott harcot a második világháború éveiben és a felszabadulás után; ezzel jutott hatalomra másodízben 1948-ban a munkásosztály, s vette kezdetét hazánkban a szocialista társadalom alapjainak lerakása.

/folyt.köv./

07

bb.1. / kádár jános 5.folyt./rj

az 1956 őszi kirobbant ellenforradalmi felkelés fegyveres leverése után tudományos elméletünk alkalmazása tette lehetővé, hogy urrá legyünk a mély politikai válságon, és folytatódjék a szocializmus építése. a pártban volt annyi erő, hogy az elmélet segítségével, igazi marxista módon, kritikusan és önkritikusan vizsgálja az akkori tragikus helyzet okait és tanulságait, kidolgozza a konkrét helyzetnek megfelelő politikát és tennivalókat. a párt ennek megfelelően szakított mind a dogmatikus, szektás torzulásokkal, mind a revizionista árulással, újjászervezte sorait, nyílt elvi politikájával visszanyerte a tömegek bizalmát. mindez lehetővé tette a gyors konszolidációt, a munkásosztály hatalmának megszilárdítását, a szocializmus építésének lendülete folytatását, a szocializmus alapjainak lerakását, s ezzel a harc hazánkban eldőlt a szocializmus javára.

a magyar szocialista munkáspárt saját magára nézve kötelezőnek tartotta és tartja, hogy elméleti és gyakorlati munkájában mindenkor és egyidejűleg vegye figyelembe a marxizmus-leninizmus általános érvényű törvényszerűségeit, saját munkásosztályunk és népünk történelmi tapasztalatait, országunk adottságait, a nemzeti sajátosságokat. igyekszünk tanulni a testvérpártoktól, különösen nagy jelentőségűnek tartjuk a lenin alapította szovjetunió kommunista pártjának tapasztalatait. úgy véljük, hogy ma, amikor a kommunista pártok önállóan dolgozzák ki politikájukat, minden párt számára növekszik annak fontossága, hogy minél jobban ismerjék és értsék egymás harcát, tevékenységét, hiszen korunkban a kommunista és munkáspártok tapasztalatainak összessége elméletünk és gyakorlatunk fejlesztésének a fő forrása.

gyakran hallani olyan - nem ujkeletü - burzsoá szövegeket, valamint olyan „ujító”, okfejtéseket, amelyek a marxizmus, vagy legalábbis a leninizmus „elavultságáról”, szólnak, s tanú vagyunk annak is, hogy a maoista irányzat mily messze került a tudományos szocializmus elveitől. a mi nézetünk világos: korunkban ahogy marx és engels tanításai nélkül nincs, úgy lenin tanításai nélkül sincs marxizmus. számunkra a marxizmus-leninizmus olyan tudomány, amely a kapitalizmusból a kommunizmusba való átmenet egész történelmi korszakának társadalmi törvényeit tárja fel, amely maga is fejlődik, lépést tart a valósággal, ezért időszerűsége egyre inkább megmutatkozik korunk nagy világfolyamataiban az egész földkerekségen.

/folyt.köv./

07

bb.1. / kádár jános ... 6.folyt./rj

kedves elvtársak!

évtizedes történelmi tapasztalataink igazolják, hogy a munkásosztály a kapitalista kizsákmányolás elleni harcban, a hatalomért vívott kiélezett küzdelemben és a szocializmus viszonyai között egyaránt csak akkor tudja társadalmi küldetését betölteni, ha harcát olyan szervezett forradalmi élcsapat vezeti, amely egyaránt képviseli napi érdekeit és sohasem téveszti szem elől történelmi céljait.

a párt, a munkásosztály vezető szerepének érvényesülése a szocializmus viszonyai között, a hatalom birtokában is elsődlegesen a szilárd marxista-leninista elveken alapuló politikán múlik. ahogyan a helyes politika, a szocialista forradalom fejlődési ütemének helyes meghatározása erősíti a párt vezető szerepét, úgy csökkenti azt az olyan szektás, álradikális politika, amely figyelmen kívül hagyja a tömegek napi érdekeit, számukra még nem érthető célok érdekében követel áldozatokat, és a türelmes, mindennapi felvilágosító és szervező munkát, a példaadást parancsolgatással akarja helyettesíteni. ugyanígy gyengíti a párt vezető szerepét, tömegbefolyását és veszélyezteti az előrehaladást az a revizionista, megalkuvó álláspont is, amely az elmaradottabb, konzervatívabb tömegek hangulatát tükrözve, a tömegek értetlenségére hivatkozva figyelmen kívül hagyja a távlati célokat, lemond a dolgozók meggyőzéséről, mozgósításáról és a tömegek uszályába kerül.

a párt vezető szerepét az elmélet alkotó alkalmazásán túl döntően az befolyásolja, hogy a párt mennyire képes megvalósítani politikáját a gyakorlatban. vezető szerepének érvényesülése tehát elsősorban nem azon múlik, hogy országosan vagy egy munkahelyen hány tagja van a pártnak, hanem azon, hogy az adott munkahelyen és az országban hogyan és milyen mértékben valósul meg a párt politikája.

közelmúlt történelmünkben erre is található negatív és pozitív tapasztalat egyaránt. a párt taglétszámát tekintve az ötvenes évek elején volt a legnagyobb, amikor mintegy 900 ezer tagja volt, de a politikai torzulások, a pártegyeség megbomlása miatt vezető szerepe nemcsak gyengült, hanem maga a párt is megbénult. ezzel szemben az újjászervezett pártnak 1957 tavaszán lényegesen kevesebb, kerekén 240 ezer tagja volt, mégis eredményesen oldotta meg feladatait, mert helyes és reális politikai célokat tűzött ki, jó módszereket alkalmazott, egységes volt és meg tudta nyerni a nép nagy többségét. az újjászervezés óta pártunk létszámát tekintve is egészen fiatalabb nemzedékek soraiból, s ez nagy nyeresége ügyünknek.

/folyt.köv./

07

bb.1. / kádár jános ... 7.folyt./rj

a párt vezető szerepének betöltéséhez a forradalmi elmélet, az elvi politika, a tömegek megnyerése mellett, meghatározott szervezeti elvek betartása is nélkülözhetetlen. amikor Lenin a század elején megkezdte harcát a munkásosztály új típusú forradalmi pártjának megteremtéséért, kifejtette, hogy ez a párt nem lehet sem egyes frakcióvezetők önkényének kiszolgáltatott, részekre szaggatott szervezet, sem pedig egy-séges cselekvésre képtelen kispolgári, anarchikus vitaklub. a demokratikus centralizmust tekintette a meghatározó szervezeti elvnek, s ennek érvényesüléséért harcolt mindvégig.

a demokratikus centralizmus elvének helyességét a legnehezebb feltételek között is igazolta a kommunista pártok gyakorlatára. marxista-leninista pártunk eszméi, politikai, szervezeti egységét a demokratikus centralizmus lenini elvének következetes alkalmazásával teremtettük meg. a demokratikus centralizmus lényege a lehető legszélesebb körű szabad vita a döntés folyamatában, és a teljes egység, fegyelem az elfogadott határozatok végrehajtásában. a demokratikus centralizmus érvényesülése felszabadította a kommunista alkotó energiáit, tág teret nyitott a felelős kezdeményezésekhez, megóvta a pártot a nagyobb tévedésektől, lehetővé tette az új kérdések marxista megválaszolását, erősítette a párt egységét és cselekvőképességét a feladatok megoldásában.

1956 novemberében a pártélet lenini normáinak, a demokratikus centralizmus, a kollektív vezetés, és a végrehajtásban az egyéni felelősség elvének helyreállításával teremtette meg pártunk az eredményes munka nélkülözhetetlen feltételeit a központi bizottságban, a párt valamennyi szervében és szervezetében. ennek kedvező hatása azonnal megmutatkozott a központi bizottság 1956 decemberi határozatának vitájában, s így volt ez később is a mezőgazdaság szocialista átszervezéséről, a gazdaságirányítás reformjáról, a párt programnyilatkozatáról folyt vitákban és e nagy horderejű határozatok végrehajtásában is. a pártélet lenini normáinak betartása és betartatása a jövőben is a párt eredményes munkájának elengedhetetlen feltétele.

a párt történelmi küldetése, hogy elvezesse a társadalmat a kommunizmushoz, megteremtse a dolgozók közös otthonát, amelyben az emberek békében, jólétben és szabadon élhetnek. e ragyogó cél megvalósításában a párt, a párttagság magára vállalja a munka nehezét, és ezért nem kér és nem kap kiváltságokat. ebben az értelemben mondjuk, hogy a párt szerepe a nép önzetlen szolgálata. a pártnak ugyanakkor messzebb kell látnia mint a tömegeknek, azon kell munkálkodnia, hogy a dolgozó osztályok felismerjék igazi érdekeiket és vállalják a társadalom átalakításának hatalmas feladatát. ebben az értelemben beszélünk a pártnak mint a munkásosztály, a dolgozó osztályok legöntudatosabb élcsapatának vezető szerepéről. fejlődésünk mai szakaszában - mint a programnyilatkozat is kimondja - pártunk fokozatosan a munkásosztály élcsapatából az egész dolgozó nép élcsapatává válik.

/folyt.köv./

A

bb.1. / kádár jános ... 8.folyt./rj

tisztelt elvtársak!

a szocializmusért folytatott harcunk tapasztalatai meggyőzően igazolják azt az alapvető marxista tételt, hogy az osztályharc elsőrendű fontosságú kérdése a politikai hatalom meghódítása. a magyar munkásosztály is csak a politikai hatalom birtokában tudott végetvetni a kapitalista kizsákmányolásnak, és foghatott az új világ építéséhez. a munkásosztály politikai hatalmának konkrét formája mindig az adott történelmi helyzetnek megfelelően alakult: 1919-ben a magyar tanácsköztársaság a proletáriátus diktatúrájának állama volt, a felszabadulás után kialakult népi demokratikus állam, a magyar népköztársaság pedig betölti a proletárdiktatúra funkcióját.

a marxizmus-leninizmus tanítása és a forradalmi mozgalmak gyakorlati tapasztalatai szerint a munkásosztály a hatalmat szövetségesei támogatásával, békés vagy nem békés uton hódíthatja meg. a magyar munkásosztály 1919-ben és 1948-ban is fegyveres harc nélkül, viszonylag békés uton hódította meg a hatalmat. a történelmi viszonyok úgy alakultak mindkét esetben, hogy a burzsoázia erőtlenségét bizonyította a munkásosztály politikai fellépésével szemben.

a hatalom meghódítása bármilyen uton történjék is, az osztályharcnak mindig döntő ütközete, s a burzsoázia politikai hatalmának elvesztésébe harc nélkül sohasem nyugszik bele. 1919 augusztusában a magyar burzsoázia a hazát, nemzetét elárulva külső fegyveres erőt hívott az országba, hogy hatalmát visszaszerezze. s 1948-at követően is megragadta az első kedvező alkalmat, szította és kihasználta az országban kialakult mély politikai krízist, hogy 1956 őszén, fegyveres ellenforradalmi felkelés ki-robantásával megkísérelje hatalmát visszaszerezni. ez a kísérlete kudarcba fulladt, mert 1956-ban a magyar munkásosztály tapasztaltabb volt, mint 37 évvel azelőtt, de jelentős mértékben azért is, mert a nemzetközi erőviszonyok gyökeresen és számunkra kedvezően megváltoztak; a magyar munkásosztály vívmányai védelmében támaszkodhatott a szovjetunió, a szocialista országok, a világ haladó erőinek szolidaritására, támogatására, és a nemzetközi imperializmusnak nem volt lehetősége beavatkozni országunk belügyeibe.

a munkásosztály szándékai szerint minden célját, így a hatalom meghódítását és megőrzését is lehetőleg politikai uton és politikai eszközökkel kívánja elérni. ahol fegyveres harcra, polgárháborúra került sor, ott ezt mindig a reakciós burzsoázia provokálta ki, amely a haladással szemben kész volt minden eszközt, a fegyveres fellépést is igénybe venni; ez a történelem tanúsága.

a politikai hatalomnak minden országban osztályjellege van. a kapitalizmus szóvivői a hatalomra jutott munkásosztályt erőszakkal vadolják. azok teszik ezt, akik mélyen hallgatnak arról, hogy a kapitalista rendszer államának lényege - minden változatában - a nagytőke diktatúrája az elnyomott osztályokkal szemben, és a dolgozók kizsákmányolásának biztosítása.

/folyt.köv./

bb. . / kádár jános ... 9.folyt./rj

a munkáosztály hatalma, a proletárdiktatura állama mindegyik, ahol létrejött - Magyarországon is - a nép túlnyomó többségének a hatalmát teremti meg. a hatalom gyakorlásába a munkáosztály bevonja a dolgozó tömegeket, és olyan széles körű demokráciát valósít meg, amelyet a nép korábbi történelme során nem ismert. Lenin már 1919-ben, a polgárháború, a külföldi intervenció elleni harc időszakában és éppen a magyar munkásoknak küldött üzenetében mutatott rá, hogy „nem egyedül az erőszak a proletárdiktatura lényege, és nem elsősorban az erőszak. a proletárdiktatura legfőbb lényege a dolgozók vezető osztályának, élosztagának, egyetlen vezetőjének, a proletáriátusnak a szervezettsége és fegyverezettsége. a proletáriátus célja, hogy megteremtse a szocializmust, megszüntesse a társadalom osztályokra tagozódását, dolgozóvá tegye a társadalom valamennyi tagját, és az embernek ember által való mindenféle kizsákmányolását megfossza talajától.,,

a proletárdiktatura államának működésében az elnyomó funkciók fokozatosan csökkennek, s helyükbe lépnek, növekednek az állam szervező funkciói a szocialista gazdaság és kultúra építésének területén. a magyar népköztársaságban, mint általában a szocialista országokban, a fejlődés fő iránya a társadalom, az állam életében a demokratizálás, a szocialista demokrácia mind teljesebb kibontakoztatása. pártunk tapasztalatai is igazolják a marxizmus-leninizmusnak azt az általános érvényű tanításait, hogy a szocialista állam a szocializmus építésének előrehaladásával maga is fejlődik, s ennek során a proletárdiktatura állama olyan népszépi állammá alakul át, amelyben a munkáosztály továbbra is megőrzi vezető szerepét. végső célunk elérése, a kommunista társadalom felépítése pedig megteremti az államhatalom elhatalásának feltételeit.

ma már három világrészben vannak szocialista országok; a szocializmus világrendszerré vált. a szocialista forradalom győzelme az egykori cári oroszországban, a szovjetunióban, a világ első szocialista államának létrejötte, fennállása, példája és tapasztalatai erősen hatnak a társadalmi és nemzeti felszabadulást harcoló népekre. mégis látnivaló, hogy az alapvető azonosságok mellett minden egyes mai szocialista országban másképpen, eltérő módon és formában, más-más időpontban győzött a szocialista forradalom. az eltérő nemzeti hagyományok és adottságok, az egyes országok különböző belső erőviszonyai következtében, a nemzetközi helyzet időközben megváltozott tényezői miatt ez természetes.

/folyt.köv./

-10-

07

bb.1. / kádár jános ... 10.folyt./rj

a marxista-leninista elmélet alaptétele, hogy a szocialista forradalom győzelméhez sokféle út vezet, és minél több nép választja a szocializmus útját, annál változatosabbak lesznek annak formái. Lenin már 1916-ban kifejtette: „minden nemzet eljut a szocializmushoz, ez elkerülhetetlen, de nem teljesen egyformán fognak eljutni, mindegyik sajátos vonást kölcsönöz majd a demokrácia ilyen vagy olyan formájának, a proletárdiktatura ilyen vagy olyan válfajának, a társadalmi élet különféle területein végrehajtott szocialista átalakítások ilyen vagy olyan ütemének. nincs semmi, ami elméletileg nyomoruságosabb és gyakorlatilag neveségesebb volna, mintha valaki a jövőt ebben a tekintetben a történelmi materializmus nevében egyhangú szürke színnel akarná felvázolni.,, Leninnek az élet realitásain alapuló zseniális felismerését a magyarországi osztályharcok tapasztalatai, forradalmunk győzelmének és szocialista fejlődésünknek sajátosságai is megerősítik, s a győztes szocialista forradalmak példáján minden esetben igazolódott.

a szocializmus építésének egyik sajátossága, hogy a szocialista országok egy részében egy párt, másokban több párt működik. tapasztalataink szerint a szocializmus rendszerében az egy- vagy többpártrendszer nem elvi, hanem az adott országok hagyományai, társadalmi viszonyai alapján eldöntendő gyakorlati, politikai kérdés. elvileg lehetséges, a gyakorlatban pedig valószínű, hogy a jövőben, amikor még több nép fog a szocialista fejlődés útjára lépni, növekedni fog az olyan szocialista országok száma, ahol a történelmi tradíciók vagy más okok miatt több párt fog működni.

a mi utunk más volt. Magyarországon - rövid időszaktól eltekintve - a polgári szabadságjogok gyakorlatilag hiányoztak, az osztályösszeütközések viszont rendkívül kiélezettek voltak. ilyen történelmi feltételek közt alakultak ki mai viszonyaink, amelyek lényege a munkáosztály hatalma, s egyik jellemzője, hogy politikai rendszerünkben egy párt működik. hazánkban a földesuri és a kapitalista osztályok megszűntek, társadalmunkban csak dolgozó osztályok vannak, s mi már sem főkéis bírálóink kedvéért, sem a szocialista fejlődés lehetséges új útjainak teóriái miatt nem fogunk burzsoá vagy kispolgári pártokat szervezni nálunk már nem létező osztályok képviselőit.

/folyt.köv./

-11-

07

vbb.1. / kádár jános ... 11.folyt./ra

a mi pártunk, a magyar szocialista munkáspárt két párt, a kommunista párt és a szociáldemokrata párt egyesülésével, a marxizmus-leninizmus eszmei alapjainak elfogadásával jött létre. a magyar munkásosztály, népünk nagyra értékeli a kommunis-
ták és a baloldali szociáldemokraták történelmi művét, a két munkáspárt 1948-ban megvalósított egyesítését. a munkásegység híveinek elévülhetetlen érdeme, hogy az egyesülést követő idő-
szak durva szektás hibái, az elkövetett igazságtalanságok el-
lenére, megvédték az egyesült pártot a revizionisták, az osztályellenesség támadásaival szemben az 1953 nyarától 1957 ta-
vaszáig nuzódó politikai krízis legviharosabb eseményeinek kö-
zepette is. ezzel döntően hozzájárultak a munkásosztály hatal-
mának megteremtéséhez 1948-ban, annak megvédéséhez 1956-ban, és a szocialista fejlődés feltételeinek biztosításához mindmos-
tanáig.

a mi tapasztalataink ugyanúgy, mint az osztályonarc általá-
nos, nemzetközi tapasztalatai arra mutatnak, hogy ahol két vagy
több jelentős tömegbefolyással rendelkező munkáspárt van, ott
ezek egyesülése nagy mértékben erősítheti a munkásosztály egy-
ségét és meghatározhatja politikai erejét. ez lehetőség, az
viszont elengedhetetlen, hogy a munkásosztály napi érdekeinek
sikerese védelme, történelmi céljainak elérése érdekében a töke
elleni harcban az adott ország munkáspártjai megtalálják az e-
gyüttműködés, az akcióegység alkalmas és hatékony formáit.

a társadalmi rendszerek között a demokráciáról, az emberi
jogokról folyó vitában a kapitalista rend védelmezői a politi-
kai rendszer kérdéseit előszeretettel állítják be úgy, mintha
a szocialista rendszer sajátossága az „egypártrendszer és a dik-
tatura,, a kapitalista rendszer sajátossága a „többpártrend-
szer és a demokrácia,, volna. ez elméletileg és a valósággal
szembesítve egyaránt gyökeresen hamis és mesterkélten állítás.
mindenké tudja, hogy ma mind a szocialista, mint a fejlődő, mind
a kapitalista országok között egyaránt vannak olyanok, amelyek-
ben egy, illetve több politikai párt működik, s ez önmagában nem
határozza meg az adott rendszer demokratikus vagy nem demokra-
tikus jellegét.

a magyar kommunisták, akik egy negyedszázadon át illegali-
tásban, a fasiszta rendszer börtöneivel, statáriummal is dacol-
va harcoltak, egyáltalában nem becsülik le a polgári demokratio-
kus szabadságjogok jelentőségét, de a rendszerek vitájában a
lényegről kell beszélni.

a kapitalista országokban, ahol a nagytőke kezében van a
tényleges hatalom, ahol kizsákmányolják a dolgozókat, és az em-
beri lét alapfeltételeit biztosító kérdésekben, például abban,
hogy kapnak-e munkát, semmiféle törvényes beleszólási jogot nem
biztosítanak számukra, akárhány politikai párt működik is, et-
től a rendszer még nem lesz demokratikus. ezzel szemben a szo-
cialista országokban, ahol megszűnt az embernek ember általi
kizsákmányolása, ahol a nép a maga sorsának ura lett, ahol az
állampolgárok érdekeit maga az állam is védelmezi, ahol a dol-
gozóknak közvetlen szavuk van az élet alapvető feltételeit biz-
tosító kérdések eldöntésében, legyen bár csak egyetlen párt, a
politikai rendszer mégis magasabbrendű és demokratikusabb.

/folyt.köv./

bb.1. / kádár jános ... 12.folyt./ra

politikai rendszerünk képes arra, hogy a dolgozó osztályok
és rétegek, sőt az egyes dolgozók érdekeinek az alkotmányban és
törvényeinkben meghatározott jogainak érvényesülését a minden-
napi gyakorlatban megvédje és biztosítsa. ennek érdekében pár-
tunk szövetségi politikát folytat, amely megteremtette a dol-
gozó osztályok, a munkásság és parasztság osztályszövetségét,
az értelmiséggel, a kispolgári rétegekkel való összefogást,
a párttagok és pártönkivüliek, a materialisták és hívők egy-
ségét a hazafias népfront mozgalom keretében, a munkásosztály
vezetésével, a szocialista társadalom felépítésének céljával.
politikai rendszerünk jó működését biztosítja, hogy hatékonyan,
önállóan, társadalmi rendeltetésüknek megfelelően dolgoznak a
szakszervezetek, az ifjúsági szövetség, az országos nőtanács
és a nőbizottságok, valamint számos más tömegszervezet, tömeg-
mozgalom és érdekképviseleti szerv.

kedves elvtársak!

történelmi utunk tapasztalatairól szólva nyugodt lelkiis-
merettel mondhatjuk, hogy pártunk megalakulásának percétől
mindmáig hazafias és internacionalista párt volt, s az lesz
a jövőben is.

az osztályöntudatos munkásokat, a kommunistákat, külö-
nösen a munkásosztály forradalmi pártját nem átalotta
hazafiatlansággal vádolni az a földbirtokos és kapitalista
osztály, amely a habsburgok hí kizsákmányolója, majd a hitlerfa-
siszták első és utolsó csatlósa volt, amely az első világhá-
boru és a második világháboru alatt egyaránt vágóhidra haj-
totta népünk millióit idegen érdekekért, a végpusztulás sza-
kadékába vitte mindkét háboruban az országot, a nemzetet, s
amely kizárólag és mindenkor saját önös osztályérdekeit tar-
totta szem előtt.

/folyt.köv./

07

-13-

bb.1. / kádár jános ... 13. folyt./ra

ezzel szemben pártunk, a magyar munkásosztály az imperialista háborúk ellen harcolt, a magyar tanácsköztársaság idején forradalmi honvédő háborút vívott, a második világháború éveiben üldözött pártként, más hazafiakkal összefogva harcolt a fasizmus ellen, a független, szabad, demokratikus magyarországiért. a felszabadulást követő időkben, mint kormányzó párt magára vette a nemzet sorsáért a felelősséget. ma is az a legfőbb célunk, hogy népünk, nemzetünk függetlenségét, szabadságát, békéjét és boldogabb, szocialista jövőjét, a haza felvirágzását szolgáljuk.

mint a munkásosztály marxista-leninista forradalmi élcsapata, pártunk mindig fenn hirdette a proletár internacionalizmus elvét, és hozzá való hűségét tetteivel bizonyította. pártunk szolidáris a világ kommunista és munkáspártjaival, a szovjetunióval, a varsói szerződés tagországaival, a szocializmust építő minden néppel, a szabadságukért küzdő népekkel, a világ haladó erőivel. azok az elvtársaink, akik a polgárháború éveiben oroszországban fegyvert ragadtak a forradalom győzelméért, akik a nemzetközi brigádokban harcoltak a spanyol köztársaságért, akik ugyyszólván minden európai országban osztrákoztak az antifaszista fegyveres ellenállás osztagainoz, távol a hazától, mégis a hazáért, népünkért és a népek szabadságáért harcoltak.

pártunk mindenkor és ma is a leghatározottabban elutasította és elutasítja mind a burzsoá nacionalizmust, mind a kizsármopolitizmust, a szocialista hazafiság és a proletár internacionalizmus elveit követi, ennek szellemében neveli népünket, ifjúságunkat. nemzetünk szerint e két fogalom elválaszthatatlan egymástól. jelképesen szólva, ezért vagyunk egyaránt hűek nemzetünk piros-fehér-zöld zászlajához és a nemzetközi munkásmozgalom vörös lobogójához. népünk békéjét védi, szocialista jövőjét biztosítja, hogy óvjuk, és szüntelenül erősítjük barátságunkat és szolidaritásunkat a szovjetunióval, a szocializmus, a haladás országaival és népeivel, a világ kommunista és munkáspártjaival. a szocialista hazafiság és az internacionalizmus eszméjéhez, a népek barátságának ügyéhez való hűség a magyar nép nemzeti érdekeinek legnivebb szolgálata.

/folyt.köv./

17

-14-

bb.1. / kádár jános ... 14. folyt./ra

tisztelt központi bizottság!

kedves elvtársak!

a történelmi ut áttekintése, a harcok néhány fő tapasztalatainak sorra vétele után szólni kell pártunk jelenlegi helyzetéről, napi munkánk időszerű kérdéseiről is. pártunk, amely ma kerekén 790 ezer tagot számlál, ideológiailag, politikailag és szervezetenként egységes, a tömegekkel szoros a kapcsolata, a munkásosztállyal összeforvva dolgozik, politikája a nép támogatását élvez.

a hat évtized hosszú és nehéz küzdelmeire a párttagság, a párt harcoló támogató öntudatos munkások, parasztok, értelmiségiek határtalan áldozatkészsége volt jellemző. a vad, faszista osztályellenességgel vívott harc utját végig az áldozatok, a mártírok sírjai szegélyezik. ha a párt mai helyzetére, népünk mai szabad, emberhez méltó életére, országunk fejlődésére gondolunk, akkor azt kell mondanunk, volt értelme a harcnak, az áldozatok nem voltak hiábavalók; eredményeink nagyok. a megfelelő irányvonal és a célok meghatározásában, a harc megszervezésében és irányításában a pártnak megvan a maga felelőssége, mással nem pótolható, döntő szerepe, de ha az eredményekről szólnunk, akkor mi, a történelemformáló erők, a tömegek, munkásosztályunk, népünk helytállásáról, öntudatos munkájának eredményeiről beszélünk.

a harc legnagyobb és minden másnál fontosabb eredménye hazánkban a munkásosztály hatalmának kivívása, a dolgozók általánosan a magyar népköztársaságnak megteremtése. a munkásosztály hatalmának védelme, országunk törvényes rendjének biztosítása ma is legfontosabb feladatunk. ezzel védjük elért vívmányainkat, és ez biztosítja jövőnk fejlődésünk alapvető feltételeit. a munkásosztály hatalmának, a népi államnak köszönhető, hogy lerakhattuk hazánkban a szocialista társadalmi rend alapjait, nagy lépésekkel előrehaladhattunk a gazdasági és a kulturális építésben, az életszínvonal emelésében, a magyar nép ma a fejlett szocialista társadalmat építheti és bizakodva nézhet a jövőbe.

az utóbbi két évtizedben fejlődésünk töretlen. megvédtük és megszilárdítottuk a munkásosztály hatalmát; véghezvittük a mezőgazdaság szocialista átszervezését; továbbfejlesztettük a szocialista tervgazdálkodást megvalósító gazdaságirányítási rendszerünket; szélesítettük és mélyítettük államunk, társadalmunk egyik fő lényegi vonását, a szocialista demokráciát.

/folyt.köv./

17

-15-

bb.1. / kádár jános ... 15.folyt./ra

a celtudatos munka eredményeként 1977-re - 1950-hez viszonyítva - a nemzeti jövedelem négy és félszeresére, az ipari termelés nyolcszorosára, a mezőgazdasági termelés kétszeresére emelkedett; az egy keresőre jutó reálbér két és félszeresére, a reáljövedelem egy lakosra számítva több mint háromszorosára nőtt. az 1975 végén befejezett első 15 éves lakásépítési program alapján 1 millió 50 ezer lakás épült; minden harmadik család új lakásba költözött.

társadalmunk fejlődésével összhangban kiterjedt hazánkban az ideológiai képzés, növekedett világnézetünk, a marxizmus-leninizmus befolyása, erősödött a szocialista közgondolkodás, széles körben tudatosodtak a szocialista erkölcs és életmód normái. ez megmutatkozik a szocialista munkaverseny, a kommunista szombatok, a szocialista brigádmozgalom fejlődésében és a lakosságnak a helyi feladatok megoldása, a környezet szépítése és védelme érdekében végzett önkéntes és egyre szélesedő társadalmi munkájában, a tudomány, az oktatás, a szakképzés, a közművelődés, a kultúra fejlődésének és terjedésének eredményeként műveltebb, felvilágosultabb, szélesebb látókörű és érdeklődőbb lett a magyar nép, mint bármikor történelmünk során.

a magyar társadalom ma eredményesen dolgozik az 1975-ben megtartott xi.kongresszuson megjelölt feladatok megoldásán. a központi bizottság ez év áprilisi ülésén megállapította, hogy a kongresszus irányvonala gyakorlatban igazolódott, népünk egyetért azzal, és tetteivel támogatja megvalósítását. jelentős eredmények születtek a szocialista építés jelen szakaszának konkrét tennivalóit törvénybe foglaltó v.ötéves népgazdasági terv végrehajtásának eddigi menetében.

a központi bizottság - kötelessége szerint - rendszeresen napirendre tűzi és megtárgyalja a szocialista építőmunka fontos kérdéseit, így kerültek megvitatásra a közelmúltban a termelési szerkezet megváltoztatásának tennivalói, valamint a mezőgazdaság és élelmiszeripar, az építő-és építőanyagipar feladatai, majd az új, második, 1990-ig szóló 15 éves lakásépítési terv irányelvei. pártunk vezető testületének tevékenységét megfelelően kiegészíti a minisztertanács azonos irányu folyamatos munkája, és segít az országgyűlés, amely legutóbbi ülésén - mint ismeretes - átfogóan megtárgyalta a közoktatás és a közlekedés helyzetét, feladatait, s a további fejlődés irányát meghatározó távlati célokat is.

/folyt.köv./

07

bb.1. / kádár jános ... 16.folyt./ra

idei népgazdasági tervünk végrehajtása a legtöbb fő területen a terv szerint halad, bár a terv külkereskedelmi előirányzatainak teljesítésében lemaradások mutatkoznak. a nemzeti jövedelem 1978-ban előreláthatóan 4,5 százalékkal lesz magasabb a tavalyinál, gyarapodnak a népgazdaság termelőerői, nő a fogyasztás, emelkednek a bérek és a keresetek. 93 ezer új lakás épül. folyamatban van az 1979. évi népgazdasági terv előkészítése. a fejlődésnek most olyan szakaszában vagyunk, amikor az anyagi termelésben és népünk életkörülményeinek, életszínvonalának javításában elért eddigi vívmányaink megszilárdítása, és a jövőbeni további fejlődés feltételeinek jó megalapozása a döntő feladat, ezért jelenleg a munka kulcskérdése e területen, hogy a minőségi és hatékonysági tényezők fokozottabb előtérbe állításával biztosítsuk népgazdaságunk kiegyensúlyozott fejlődését, minden más feladatot ennek kell alárendelni. ez az útja az v.ötéves tervben, s általában a szocialista társadalom építésében magunk elé kitűzött célok elérésének.

a központi bizottság mindig a helyzet reális megítélésére törekszik, s abból kiindulva foglalkozik tennivalóinkkal, nem tévesztve szem előtt távlati céljainkat sem. tudjuk, hogy a gazdasági és a kulturális építés soronlévő feladatainak jó megoldása nem lesz könnyű, az eddiginél magasabb követelményeket támaszt a munkában, elsősorban az irányító felelős szerveknél, de nem kevésbé minden dolgozónál, mégis bizakodóak vagyunk, céljaink felemelőek, és ugyanakkor elérhetőek, mert szilárd alapokra támaszkodhatunk. saját erőforrásaink jobb mozgósításával, pártunk és a tömegek összefogásával, szocialista nemzeti egységünk további szilárdításával, a testvéri szocialista országok együttműködésében rejlő lehetőségek még jobb hasznosításával feladatainkat megoldjuk, céljainkat elérjük.

kedves elvtársak!

a pártalapítástól eltelt hatvan esztendő alatt a világ és hazánk helyzete is gyökeresen megváltozott. lenin látnoki szavai beteljesülöben vannak, a világ a kapitalizmustól a szocializmus irányába halad. a szocializmus világrendszerévé vált, a kapitalizmus egyeduralma megszűnt, a szégyenteljes gyarmati rendszer eltűnt, és már csak maradványai lelhetők fel. a szocialista országok, a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom, a nemzeti felszabadító mozgalmak mindinkább meghatározóan befolyásolják a világhelyzet alakulását, és a tudományos szocializmus az emberiség legelterjedtebb eszméiránylatává vált.

/folyt.köv./

07

bb.1. / kádár jános ... 17.folyt./ra

pártunk és kormányunk - a pártkongresszus határozatait és az országgyűlés állásfoglalásait alapján - szocialista elveinknek, országunk, népünk érdekeinek megfelelően aktív nemzetközi, külpolitikai tevékenységet folytat. pártunk, kormányunk, tömegszervezeteink és tömegmozgalmaink, intézményeink nemzetközi tevékenységükkel a társadalmi haladás, a nemzeti függetlenség és a béke érdekében lépnek fel.

politikánkat nyíltan és következetesen képviseljük. külpolitikai törekvéseinket népünk helyesli és támogatja, s annak súlyát az egység demonstrálásával és a hazai építőmunka feladatainak eredményes megoldásával adja meg és növeli. a külpolitikán a szovjetunió, a varsói szerződés tagállamainak szövetségeseinként lépünk fel, arra törekszünk, hogy tovább erősítsük összefogásunkat a szocialista országokkal, és szolidaritásunkat a szabadságukért küzdő népekkel, a fejlődő országokkal. a fejlett kapitalista országokkal - a békés egymás mellett élés elve alapján - rendezett viszonyokra, kölcsönösen előnyös és gyümölcsöző gazdasági és kulturális kapcsolatok kiépítésére és fejlesztésére törekszünk.

a nemzetközi kommunista mozgalomban célunk a marxizmus-leninizmus elvein alapuló egység és együttműködés előmozdítása. ennek érdekében arra törekszünk, hogy elvtársi kapcsolatunk legyen minden testvérpárttal. a kétoldalu kapcsolatok mellett támogatjuk a kommunista és munkáspártok sokoldalu találkozóit és eszencseréit, mert ezek segítik az elvi helyzetmegítélést, a haladás és a béke érdekében szükséges, egyirányba ható, közös céljainkat előmozdító akciókat. ennek megfelelően, pártunk aktívan részt vett az európai kommunista és munkáspártok legutóbbi, 1976 évi berlini értekezletének előkészítésében és lebonyolításában, és kivészi részét az ott megfogalmazott közös feladataink megoldásából is. testvérpártjaink tudják, hogy a magyar szocialista munkáspártot hazai és nemzetközi tevékenységében egyaránt mindig a proletár internacionalizmus elve vezérelte, s biztosíthatjuk őket, hogy ez így lesz a jövőben is.

pártunk központi bizottsága, kormányunk folyamatosan, idejében és félre nem érthető módon állást foglal mindenkor az aktuális nemzetközi kérdésekben. ezek közismertek. az emberiség legfontosabb kérdésének a békét tartjuk. a magyar népnek is mindenekelőtt békére van szüksége, hogy folytathassa szocialista építő munkáját, és élvezhesse annak gyümölcseit. pártunk, államunk, a magyar népköztársaság mindent megtesz, ami rajta múlik annak érdekében, hogy a nemzetközi helyzetben az enyhülés irányzata további tért hódítson, a vitás nemzetközi kérdések tárgyalások útján oldódjanak meg, és a béke tartós és szilárd legyen. mindenkivel készek vagyunk együttműködni, aki ugyanerre törekszik.

/folyt.köv./

07

bb.1. / kádár jános ... 18.folyt./ra

béketörekvéseinknek megfelelően képviselőink részt vettek az európai és észak-amerikai államok helsinki megkezdett történelmi jelentőségű értekezletén, annak belgrádi folytatásában és készülünk a madridi találkozóra. országunk közreműködött a helsinki ajánlások kidolgozásában, azokat elfogadta, és kész azok egységes megvalósításáért dolgozni.

a béke megszilárdítása, az enyhülés folyamatának továbbvitelére ma mindenekelőtt a katonai feszültség csökkentését, a fegyverkezési verseny megfékezését követeli meg. amint az egész világ, hazánk is érdekelt abban, hogy eredményesen záruljanak a szovjet-amerikai tárgyalások, és az egyenlő biztonság elve alapján mielőbb megállapodás szülessen a stratégiai fegyverek korlátozására és létrejöttön az ugynevezett salt-ii megállapodás. érdekeltek vagyunk abban, hogy a közép-európai haderő és fegyverzet csökkentéséről folyó bécsi tárgyalások is előre haladjanak.

a közel-keleti kérdés igazságos megoldása nem csak az ott élő népek életbevágó érdeke, ezt követeli a béke általános ügye is. ezért elítéltük és elítéljük az izraeli agressziót. elutasítjuk a camp davidben folyó izraeli-egyiptomi különútas egyezkedést, amely nem közelebb hozza, hanem nehezíti az igazságos rendezést, a valódi békét a közel-keleten. támogatjuk az ensz határozatain alapuló genfi tárgyalások összehívását valamennyi érdekelt fél bevonásával, ideértve a palesztinai arabok egyetlen törvényes képviselőit, a palesztin felszabadítási szervezetnek részvételét is.

mélyen elkeserítőnek tartjuk azt a súlyos helyzetet, amely a kínai vezetők döntései alapján előállott indokínában. teljes mértékben szolidárisak vagyunk a vietnami szocialista köztársasággal, annak népével, s kívánjuk, hogy az agresszorokkal vívott hosszú és dicsőséges háború után őrizze meg függetlenségét az új fenyegetésekkel szemben is, és békében építhesse szocialista hazáját.

a nemzetközi helyzet ma is bonyolult, de - történelmileg nézve - új benne az, hogy az imperializmus már nem egyedül ura a világnak, már nem teheti kényére-kedvére azt, amit akar. a békeszerető erők hatalmasak és legyőzhetetlenek. pártunk és a magyar nép bizik abban, hogy az emberiség egyetemes érdeke és a józan ész felülkerekedik, az enyhülésért küzdők erőfeszítését siker koronázza, végképp el lehet torlaszolni egy új világháború útját, és a viharos századok után békésebb korszaknak nézünk elébe.

/folyt.köv./

07

bb.1. / kádár jános ... 19.folyt./ra

tisztelt központi bizottság!

ezekkel a gondolatokkal emlékezünk meg a nagy eseményről, a magyar munkásosztály marxista-leninista pártjának 60 évvel ezelőtti történet megalakításáról.

végigtekintve az uton, mindenekeelőtt tisztelettel emlékezünk azokról az elvtársainkról, akik életüket adták az eszméért, a szocializmus ügyéért, népünk szabadságáért, boldog jövőjéért.

tisztelettel köszöntjük veterán elvtársainkat, akik sokat harcoltak és forradalmi tapasztalatukkal ma is pótolhatatlan segítséget nyújtanak pártunknak. köszöntjük elvtársainkat, akik a felszabadulást követően lettek pártunk tagjai, önfeláldozó munkával vettek részt a romok eltakarításában, az élet beindításában, az ország újjáépítésében, a népi hatalom kivívásában és most a szocializmus építésén munkálkodnak. köszöntjük pártunk fiatal tagjait, akiket nagyrészt mi vagyunk pártunk és vele együtt népünk jövője.

emlékezünk azokra a harcostársainkra, akik történelmünk különböző korszakaiban nem voltak ugyan a párt tagjai, de megértették törekvéseinket, hozzájárultak harcunk sikereihez. köszöntjük mindazokat a pártonkívüli barátainkat, megbecsült szövetségeseinket, akikkel ma szoroson összefűz bennünket a közös munka, szocialista hazánk szeretete, népünk boldogulásának szolgálata.

külön köszöntjük ezen a jubileumi napon testvérpártjainkat, a világ kommunista és munkáspártjait, azokat az elvtársainkat, akikkel összeköt bennünket a szocializmus, a kommunizmus, a proletár internacionalizmus közös eszméje, a nemzetközi küzdelemben vívott közös harc.

pártunk tevékenységét ma a xi.kongresszus állásfoglalásaira, a jövőbe mutató program nyilatkozatra épülő politika határozza meg. az út világos. központi bizottságunk egész párttagságunk nevében kifejezheti ezen az évfordulón népünk előtt azt a szilárd elhatározását, hogy a jövőben sem fogjuk kimélni erőnket. a párt teljes odaadással küzd ezután is munkásosztályunk, népünk, nemzetünk boldogulásáért, egy békés és szocialista világ megteremtéséért.

- éljen munkásosztályunk élcsapata, társadalmunk vezető ereje, a magyar szocialista munkáspárt!

- éljen pártunk és népünk megbonthatatlan egysége!

- éljen a magyar népköztársaság!

07

-.-
- 20 -

bb. 2. hazaérkezett a magyar vízügyi küldöttség

i/st/rj

1978. november 19.

a magyar vízügyi küldöttség, amely breinich miklósnak, az országos vízügyi hivatal elnökhelyettesének vezetésével az európai gazdasági bizottság november 13-17. között rendezett 10. vízügyi ülésén vett részt, hazaérkezett genfből. /mti/

-.-

bb. 4. schubert emlékhangverseny szombathelyen

szel/rj st

1978. november 19.

schubert emlékhangversenyt adott vasárnap a szombathelyi bartók teremben a helyi szimfonikus zenekar. a nagy osztrák zeneszerző halálának 150. évfordulója alkalmából rendezett koncerten a viii. /befejezetlen/ szimfónia hangzott el petró jános vezényletével. /mti/

-.-

bb. 5. vadász-horgász hétvége borsodban

kör/rj st

1978. november 19.

jónéhány borsodi vadásztársaság területén dörögtek a fegyverek a hét végén. szombat-vasárnap hajtóvadászatot rendeztek többek között az agyteleki hegyvidéken lévő szin környékén, valamint a bükk déli lábánál fekvő cserépfalu határában. itt a kései éres miatt még lábbon álló kukorica valósággal „vonzza”, a vadászokat. a duvadak nagy számára jellemző, hogy egyetlen község, kisgyőr határában egy hónap alatt több mint félszáz vadászó került puskavégre. foglyászó hét végét tartottak szombat-vasárnap a bodrogközi részeken, tiszakarád, karcsa környékén. a tiszamenti részeken, ároktó, csobaj, tiszakeszi ligeterdeiben és füzeseiben pedig fácánok kerültek terítékre.

nem tértek még téli pihenőre a horgászok sem. most, hogy a hűvösre fordult időjárás következtében, lehültek a horgászvizek, nagyszámban keresték fel a bodrogközi holtágakat, amelyeket a korábbi években nagy számu csukaivadékkal népesítettek be.

/mti/

-.-

12.05 rj.

-21 -

14.10
1978

bb. 6. udvardi sándor tripoliba utazott

fe/rj st

1978. november 19.

a magyar-libiai gazdasági együttműködési vegyesbizottság 5. ülésére udvardi sándor külkereskedelmi miniszterhelyettes, a vegyesbizottság magyar tagozatának alelnöke vezetésével vasárnap küldöttség utazott tripoliba. /mti/

-.-

bb. 7. időjárásjelentés

rj st

1978. november 19.

a meteorológiai intézet jelenti vasárnap 13 órakor:

ködös, őszi idő

európa északi felén igen gyorsan, átlagosan körülbelül 24 óránként, követik egymást az atlanti-óceán különböző földrajzi szélességű vidékeiről származó többnyire nagy nedvességtartalmú levegőhullámok. emiatt a brit-szigeteken, a skandináv-félszigeten, valamint a szovjetunió európai területének északi részén változékony az időjárás.

ugyanakkor közép- és dél-európa fölött továbbra is anticiklon található, amelynek területén - különösen a talajközeli - erősen lelassultak a légmozgások, így folytatódik a párás helyenként napközben is ködös, de csapadékszegény idő.

mivel a kárpát-medence időjárását az utóbb említett légköri képződmény határozza meg, jelentős változás egyelőre nem várható.

hazánkban szombaton csak a dunántul északnyugati részén szakadt föl a zárt felhőzet, máshol egész nap borult idő volt. a legmagasabb nappali hőmérséklet általában mínusz 1- plusz 3 fok között alakult, csupán a kisalföld néhány napos vidékén emelkedett 4-8 fokig kora délutánra. az esti óráktól ott is beborult az ég, és az éjszaka második felében sokfelé sűrű köd alakult ki. néhány helyről ködszítalást, ónos szítalást is jelentettek, azonban a ma reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége seholsem haladta meg az 1 mm-t. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet a kisugárzást jelentősen gátló zárt felhőzet miatt egységesen 0- és mínusz 3 fok között volt.

/folyt.köv./

12.25 rj

-22 -

1500
Pcu

bb. 7. / időjárásjelentés... 1. folyt./rj

vasárnap délelőtt országszerte borult, párás, helyenként ködös idő volt. a hőmérséklet 11 órakor mínusz 1 és plusz 1 fok között alakult.

budapesten szombaton a hőmérséklet napi középértéke 0 fok volt, a százéves átlagnál -4 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet plusz 1 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 775 mm, gyengén süllyed.

várható időjárás hétfő estig:

borult, párás, helyenként nappal is ködös idő, elszórtan ködszítalással, ónos szítalással.

gyenge légmozgások

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 0, -mínusz 4 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet hétfőn 0 fok körül

a duna vízállása budapestnél 154 cm, hőmérséklete 5.6 fok.

/mti/

-.-

bb. 8. szakköri bemutatókkal zárultak a komárom megyei természettudományos hetek

ber/rj st

1978. november 19.

az asztrofotózással jó felvételeket sikerült készíteni számos bolygóról, a holdról, a napfogyatkozásról. újabb ritka vándormadarakat gyűriztek tata vidékén. mit állapítottak meg a kukoricamoly tenyésztéséről? többek között erről számoltak be vasárnap taán, a komárom megyei művelődési központban azon a nyilvános bemutatón, ahol a megye természettudományos szakkörei mintegy 50 előadást tartottak idei munkájukról, legújabb megfigyeléseikről, kutatási eredményeikről. ezzel a rendezvénnyel zárult a viii. komárom megyei természettudományos hetek gazdag programja.

az eseménysorozaton a megye szinte valamennyi természettudományos szakköre szervezett előadást, bemutatót vagy kiállítást. több rendezvényt tartottak a művelődési központ bemutató csillagvizsgálójában, nyergesujfalun ásvány- és kőzetkiállítást nyitottak, sok helyen természettudományos kisfilm sorozatokból rendeztek esteket.

az idei hetek központi témája a természetvédelem volt. /mti/

-.-

12.50 rj

-23 -

1500
Pcu

bb. 9. román karmester vendégszereplése szegeden

tób/rj st

1978. november 19.

emil simon romániai vendégművész vezényelte a szegedi szimfonikus zenekart a tiszai szálló nagytermében vasárnap délelőtt rendezett hangversenyen. a műsoron tudta román zeneszerző divertimentója, mozart c-moll zongoraversenye és haydn d-dur szimfóniája szerepelt. a koncerten közreműködött bódás péter zongoraművész.

a román karmester három napig vendégszerepel csongrád megyében. hétfőn ismét szegeden, kedden pedig hódmezővásárhelyen, a petőfi sándor művelődési központban vezényli a szegedi szimfonikus zenekart. /mti/

..-

bb. 10. befejeződött a magyarországi délszlávok demokratikus szövetségének kongresszusa

t me/s bzs st

1978. november 19.

a magyarországi délszlávok demokratikus szövetségének viii. kongresszusa vasárnap folytatta munkáját az mszmp pest megyei bizottságának oktatási igazgatóságán. a felszólalók megelégedéssel nyugtázták az anyanyelv oktatásának fejlesztéséért hozott intézkedéseket. ugyanakkor szorgalmazták az óvodai anyanyelvi foglalkozásoknak, délszláv nyelvek tanításának kiszélesítését zala, baranya, bács-kiskun és vas megyékben is. megállapították: élénkült a nemzetiségi művelődés, de a hagyományos időszakos rendezvények: kulturakörutak, nemzetiségi napok, fesztiválok mellett többet kell törődni az állandó művelődési formákkal, például a klubokkal. ezekben rendszeresen tarthatnak kiscsoportos vitafórumokat, kerekasztal-megbeszéléseket, irodalmi esteket. a klubfoglalkozások jó lehetőséget kínálnak az anyanyelvi környezetből kivált városiak nemzetiségi lakosok számára is a találkozásra, beszélgetésre. a színjátszás és a bábjátszás is - amelyet eddig nem nagyon műveltek - jól szolgálja a nemzetiségi művelődést. több felszólaló kérte, hogy a szövetség és a társadalmi szervek továbbra is támogassák a néprajzi, helytörténeti kutatást, gyűjtést, a gyűjtőmunka eredményét pedig tegyék közkinccsé.

a kongresszuson nagyra értékelték a szövetség kiadói tevékenységét, amelynek eredményeként az utóbbi időben megjelent a délszláv néprajzi sorozat első két kötete, s rövidesen napvilágot lát a harmadik kötet is. nyomdában van a multunkból című sorozat első két kötetének kézírata. kiadták a magyarországi délszlávok népzenei hagyományait, tánc-hagyományait és irodalmi alkotásait is. jövőre a gyermekév alkalmából gyermekverses kötet jelenik meg „szivárvány a szülőföld felett”, címmel. a corvina kiadóval közösen a „magyarországi délszlávok népművészete”, című reprezentatív mű kiadását tervezik.

/folyt. köv./

14.12/bzs

15/20

- 24 -

bb. 10. /befejeződött ... 1. folyt./bzs

többen is elmondták: örülnek annak, hogy a magyar rádió ez év júliusától bővítette délszláv adását, de hozzáfűzték: az országos adó harmadik műsorába iktatott heti 30 perces délszláv műsort a kedvezőtlen vételi viszonyok és az urh-s készülékek hiánya miatt kevesen hallgathatják, ezért szeretnék, ha azt a petőfi vagy a kossuth-adón sugároznák. hasonló okokból kérték, hogy a tv pécsi körzeti stúdiójának havi 15 perces délszláv műsorát lehetőleg az 1-es csatornán közvetítsék. a nyugati határ mentén élő horvát és szlovén lakosság kívánságát tolmácsolta az a javaslat, hogy a rádió győri stúdiója is sugározzon horvát, szlovén műsort. szóvá tették, hogy a szövetség narodne novine című lapja többnapos késéssel érkezik az előfizetőkhez. helyenként, mint például a csávolyi, a deszki postahivatalokban csekk hiánya miatt nem fogadják el az előfizetést.

mándics mihály főtitkár a vitát összegezve elmondta: a 37 felszólaló és az a 23 küldött, aki írásban fejtette ki véleményét, egyhanguan elismeréssel szólt a nemzetiségek számára nyújtott gazdasági, kulturális, társadalmi fejlődés lehetőségeiről, a szövetség munkájáról. a főtitkár hangsúlyozta: biztonossággal, s azzal a meggyőződéssel tekinthetnek a jövőbe, hogy helyes úton járnak.

a kongresszus elfogadta a beszámolót és a határozati javaslatot, s egyetértett az alapszabály módosítására tett javaslatokkal, majd megválasztotta az országos választmány 66 tagját és a tisztségviselőket. az új elnök rusz márk, a főtitkár ismét mándics mihály, a titkár ismét gyurok györgy lett. a kongresszus az elnök zárszavával fejeződött be. /mti/

..-

bb. 11. csőtörések budán

i km/s bzs st

1978. november 19.

vasárnapra budán két helyen „mondta fel a szolgálatot”, a vízvezeték-hálózat. a hajnali órákban a iii. kerületben, a ladik utcában tört el az 1200 milliméteres főnyomóvezeték. a sérült szakaszt azonnal lezárták és egy másik vezeték-hálózat bekapcsolásával gondoskodtak arról, hogy ne legyen zavar a vízellátásban.

/folyt. köv./

14.16/bzs

15/20

- 25 -

bb 11. /csőtörések ... 1. folyt./bzs

több gondot okozott a 11. kerület frankel leó ut 54. szám előtti 100 milliméteres vízvezeték hibája. még az éjjeli órákban csőtörés történt, s bár a vízművek szakemberei azonnal hozzáláttak a sérült vezeték kicseréléséhez, a csőtörés miatt vasárnap délig a 11-es villamosok csak a bécsi ut és a nagyszombat utca között közlekedhettek. a nagyszombat utca és a margit-híd között a bkv villamospótló autóbusszokkal bonyolította le a forgalmat. vasárnap délre a szerelők megfeszített munkával kijavították a hibát, s ismét megindulhatott a villamosközlekedés a frankel leó ~~utca~~ uton.

a gázműveknél is gondot okozott a hét vége: budán, a németvölgyi uton vasárnap reggel óta a gáznyomásszabályozó hibája miatt, csak csökkentett nyomású gáz jut a lakásokba. a szerelők azonnal hozzáláttak a berendezés javításához, s a gázművek ügyeletén kapott tájékoztatás szerint a délutáni órákban már ismét megfelelő nyomású gáz jut el a fogyasztókhoz.
/miti/

--

bb 12. szombat-vasárnapi kommunista műszakok

csiz/tób bzs st

1978. november 19.

kommunista műszakot tartottak szombat-vasárnap a zim salgótarjáni gyárban és a salgótarjáni siküveggyárban, amelyen mintegy kétezer tüzelőgyári és ezer siküveggyári dolgozó vett részt. a kommunista műszak során összeszerelt gáz- és villanytüzhelyek, hagyományos tüzhelyek és alkatrészek értéke eléri a kétmillió forintot. a siküveggyár zagyva iii. üzemében vasárnap reggelig huszonhatezer négyzetméter táblaüveg került a raktárakba a kommunista műszak eredményeként. a szombat-vasárnapi munkáért járó bért a dolgozók gyermekintézmények és üzemi szociális létesítmények fejlesztésére ajánlották fel.

/folyt. köv./

14.45/bzs

- 26 -

15¹⁵
15³⁰

bb 12. /szombat-vasárnapi ... 1. folyt./bzs

a szegedi volán 10. számú vállalat dolgozói is szombat-vasárnapi kommunista műszakot tartottak, több mint 800 tehergépkocsival működtek közre a szállítások ütemének gyorsításában. a rakodásban résztvettek az irodai dolgozók is. egész

tehergépkocsi-karavánokkal vitték a mezőgazdasági terményeket az ország más vidékeiről szegedre, hőmezővásárhelyre, makóra, szentesre érkezett árukat is gyors ütemben juttatták el rendeltetési helyükre. a kommunista műszakért járó munkabért a vállalat lakásfejlesztési alapjára ajánlották fel./mti/

--

bb. 13. őszi csucsforgalom, vasárnapi szállítások a vasutnál és a volán vállalatoknál

szel:cser/rj st

1978. november 19.

az őszi csucsforgalom jobb lebonyolítása érdekében vasárnap is nagy erővel folyt a szállítás és a rakodás az ország vasutvonalain és a közutakon.

a nyugat-magyarországi vasutak ezen a napon mintegy 28 ezer tonna árut fuvaroztak, ami csupán 10 ezer tonnával kevesebb a hétköznapi teljesítménynél. a vasárnapi viszonylagos vagonbővséget kihasználva hosszú irányvonatok futottak ki a szombathelyi máv igazgatóság területéről, követ-, kavicsot, műtrágyát, szenet és répat fuvaroztak az ország minden irányába. műtrágyából 3500 tonnát szállítottak el. folyamatosan vitték a répat az országrész két cukorgyárába, a sárvárba és a petőháziba. a veszprémi házgyár, továbbá a vasi és a zalai építkezések több mint ötezer tonna követ és kavicsot kaptak. a tüzip telepek részére 800 tonna várpalotai szenet továbbítottak a szerelvények. a volán vállalatok minden nagyobb csomóponton csaknem egész nap folyamatosan rakták ki az árut a vasuti kocsikból. így azok tulnyomó része estére kiürült, s hétfőn újabb szállítási feladatokra vehetők igénybe.

/folyt.köv./

15.16 rj

- 27 -

↓ a tároló helyekre, illetve a feldolgozó üzemekbe s

18³⁰

bb. 13./ őszi... 1. folyt./rj

győr-sopron megye vasúti csomópontjain a hétköznapihoz hasonló ütemű volt a rakodás. a győri teherpályaudvaron a rakodásban az üzemek dolgozóiból alakult önkéntes brigádok is részt vettek. elsősorban olyan szállítmányokat raktak ki, amelyekre a gyárak hétfő reggeli zavartalan munkakezdéséhez volt szükség. a hétköznapi tempóban folyt a cukorrépa szállítása is. a rábaközből, a szigetközből és győr térségéből mintegy 500 vagon répát szállítottak a petőházi és az ácsi cukorgyárakba. a répa szállításában részt vett a volán és a honvédség gépkocsiparkja is.

teljes üzem volt vasárnap a máv szegedi igazgatóságán. több mint félezer vagon raktak meg áruval. a szolnoki, a mezőhegyesi, a sarkadi és a hatvani cukorgyárakba 280 vagon répát szállítottak. az igazgatóság területén az őszi idényben eddig szállított répa mennyisége 480 ezer tonna, 40 ezer tonnával több, mint az elmúlt év hasonló időszakában, pedig tavaly 10 nappal korábban kezdődött a betakarítás. /mti/

-.-

bb. 14. befejeződött az ifjúsági leszerelési szeminárium

rj st

1978. november 19.

vasárnap a déli órákban a demokratikus ifjúsági világszövetség székházában közös közlemény elfogadásával véget ért a divsz és a nemzetközi szocialista ifjúsági szövetség /iusy/ európai tagszervezeteinek két napos leszerelési szemináriuma. a résztvevők, több mint harminc kommunista, szocialista és szociáldemokrata ifjúsági szervezet küldöttei nyílt és őszinte légkörben vitatták meg az európai biztonsági és együttműködési konferencia óta elért eredményeket, a folyamatban lévő leszerelési tárgyalások helyzetét és távlatait, az ensz rendkívüli leszerelési ülészakának eredményeit, a fegyverkezési verseny különböző vonásait a fejlődő országokban, valamint a két nemzetközi ifjúsági szervezet tapasztalatait az ifjúság tömegeinek mozgósításában a közösen kitűzött célok megvalósítására.

a közös közlemény hangsúlyozza az ifjúság nagy felelősségét a leszerelés előmozdításában, valamint a divsz és a iusy elkötelezettségét, hogy további közös erőfeszítésekkel és kezdeményezésekkel szolgálják az általános és teljes leszerelés ügyét, hogy a politikai enyhülést katonai enyhülés is kövesse. a két nemzetközi szervezet konkrét javaslatokat dolgozott ki együttműködésük továbbfejlesztésére a leszerelés kérdésében és más területeken.

/folyt.köv./

15.50 rj

18³⁰

-28-

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

mti hivatalos közlemények

1978. november 19.

bb. 3. a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának ünnepi ülése

rj st

1978. november 19.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága a kommunisták magyarországi pártja megalakulásának 60. évfordulója alkalmából vasárnap délelőtti ünnepi ülést tartott.

a jubileumi megemlékezésen a központi bizottság tagjain kívül részt vettek a központi ellenőrző bizottság és a kisz kb intéző bizottságának tagjai, az mszmp kb osztályvezetői, a megyei pártbizottságok első titkárai, a budapesti pártbizottság titkárai, a szot elnöke és titkárai, a minisztertanács tagjai és a központi sajtó vezetői. jelen voltak továbbá meghívott vendégek, a párt régi harcosainak képviselőjében boros istván, hunya istván, marosán györgy, mező imréné, zgyerka jános; a pártönkivüli harcosainak képviselőjében bográn józsef akadémikus, illyés gyula író, nánási lászló, a szövetség felügyelő bizottságának elnöke, pátzay pál szobrászművész és szentágothai jános, a magyar tudományos akadémia elnöke; a fiatal kommunisták képviselőjében csorvák jános egyetemi hallgató, fehér lászló vájár, lökkös anna brigádvezető, nagy minály gépészmérnök, sági gyula nengerész.

/folyt.köv./

11.35 rj

12³⁰

-1-

bb. 3. / a magyar szocialista... 1. folyt./rj

a himnusz elhangzása után rövid ünnepi műsor következett, majd németh károly, a politikai bizottság tagja, a kb titkára megnyitotta az ülést.

tisztelt központi bizottsági

kedves vendégeink!

a központi bizottság mai ünnepi ülését azért hívtuk össze, hogy megemlékezzünk a magyar forradalmi munkásmozgalom történelmi jelentőségű eseményéről, a kommunisták magyarországi pártja 60 évvel ezelőtti megalakulásáról. a magyar munkásosztály marxista-leninista forradalmi élcsapatának létrejötte fordulóponthoz jelentett a dolgozó nép, a haza ügyéért vívott harcban.

a 60. évforduló mindenekelőtt a kommunisták ünnepe, még sem mondhatjuk, hogy kizárólag az övék. ünnepe ez a munkásosztálynak is, amelyet méltán tekintünk a párt szülőanyjának. s ünnepe a magyar népnek is, amely pártja vezetésével építi hazánkban a szocialista társadalmat. a párt és a munkásosztály, a párt és a nép élete, sorsa sok szállal kötődik össze. ezért természetes, hogy mi-ként az ország jelenét és jövőjét alakító közös gondolkodásban és cselekvésben a hétköznapokon, úgy az ünnepi percekben is együtt vannak a kommunisták, a pártönkivüli harcostársak, a különböző nemzedékek képviselői.

nagyszerű, felemelő érzés látni, hogy hová is jutottunk azon az úton, amelyen 60 évvel ezelőtt elődeink elindultak. a párt, a kommunisták becsülettel teljesítették népünk, hazánk és az általános emberi haladás érdekében vállalt kötelezettségeiket. fájdalmas, hogy azok közül, akik elkezdték, majd az üldöztetést is vállalva folytatták a munkásosztály, a nép, a haza felemelkedéséért a küzdelmet, legtöbben már nem ünnepelhetik ezt az évfordulót. tisztelettel gondolunk rájuk.

meghatódva hajtjuk meg vörös lobogónkat és nemzeti színű zászlónkat a kommunista párt, a magyar munkásmozgalom, a nemzeti függetlenségért vívott harc mártírjainak emléke előtt. hálával emlékezünk a fehér terror és a fasizmus elleni harc, az ellenállási mozgalom hőseire, a személyi kultusz, az ellenforradalom áldozataul esett elvtársainkra; mindazokra, akik életüket adták igaz ügyünkért. az ő életük, helytállásuk és nevük örökre összeferrott a párt és a haza történetével.

németh károly javaslatára az ülés részvevői néma felállással adóztak emléküknék.

/folyt.köv./

11.45 rj

H. 12.30 rj

-2 -

bb. 3. / a magyar szocialista... 2. folyt./rj

kedves elvtársak!

Ünnepi ülésünkön tisztelettel köszöntöm a központi bizottság és a központi ellenőrző bizottság tagjait, minden kedves vendégünket.

szeretettel köszöntöm a párt jelenlevő veteránjait, az illegális munka, a fasizmus elleni harc, a magyar nép szabadságáért, a munkásosztály hatalmáért, a szocialista magyarorszáért folyó küzdelem kiemelkedő személyiségeit.

köszöntöm az ülésünkön résztvevő pártönkivüli harcostársainkat, barátainkat, akikkel osztoztunk a küzdelmes évek gondjaiban, akikkel együtt munkálkodunk szocialista hazánk felvirágoztatásáért.

köszöntöm a magyar ifjúság képviseletében ünnepi ülésünkön megjelent fiatal barátainkat.

köszöntöm a társadalmi és állami élet körünkben helyet foglaló képviselőit.

mindannyiunk nevében tisztelettel, nagy szeretettel köszöntöm központi bizottságunk első titkárát, ünnepi ülésünk előadóját, kádár jános elvtársat.

kedves elvtársak:

bejelentem, hogy a jubileum alkalmából pártunkat üdvözölte a szovjetunió kommunista pártja és több más testvérpárt. kérem felhatalmazásukat, hogy az eddigi és az ezután beérkező üdvözlésekre a központi bizottság nevében illő módon köszönetet mondjunk.

a központi bizottság ünnepi ülését megnyitom, felkérem kádár jános elvtársat ünnepi beszédének megtartására.

/folyt.köv./

11.50 rj

H. 12.30 rj

-3 -

bb. 3. / a magyar szocialista... 3. folyt./rj

a bb. 3-as anyagunkra /a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának ünnepi ülése/ a következő javításokat adjuk:

az 1. folyt. első bekezdésének szövege helyesen:

„a himnusz elhagyása után rövid ünnepi műsor következett, amelyben közreműködött a kish központi művészegyüttesének egyetemi énekkara és keres emil színművész, majd német károly...„

ugyancsak az 1. folyt. az utolsó bekezdést alkotó mondatot /német károly javaslatára./ kérjük teljes egészében törölni. helyette a következő szöveget használják fel:

„...örökre összeforrott a párt és a haza történetével.

kérem, hogy egy perces felállással adózzunk drága emléküknök.

köszönöm...„

a 2. folyt. utolsó előtti bekezdésének elején a szöveg helyesen a következő:

„kedves elvtársak!

bejelentem, hogy a jubileum alkalmából pártunkat több testvérpárt üdvözölte. kérem...„

németh károly beszédét követően a szöveg így folytatódik:

ezután nagy taps közben kádár jános, az mszm központi bizottságának első titkára emelkedett szólásra.

/kádár jános beszédét mai bb. 1-es kiadásunkon közöltük. az

e m b a r g ó t a következő javításokkal o l d j u k fel,,

a beszéd indításánál a megszólítás helyesen:

„tisztelt központi bizottság!

kedves elvtársnők, elvtársak!

barátaim!

/a magyar szocialista...„

/folyt.köv./

14.45 rj

15.04

-4 -

bb. 3. / a magyar szocialista... 4. folyt./rj

a 2. folyt. utolsó előtti bekezdésének első mondata helyesen:

„az első magyar proletárdiktaturát - amelyet európa-szerte rokonszenvvel fogadtak a munkástömegek, a népek-, külső erők,,

ugyancsak a 2. folyt. utolsó előtti bekezdésében, a bekezdés utolsó mondatának vége helyesen:

„... kegyetlenül üldözte a kommunistákat, és eltiport minden haladó törekvést.,,

a 2. folyt. utolsó bekezdésének 3. sorában a szöveg helyesen:

„... emlékéit. a proletárdiktaturát akkor leverhették, az...„

a 4. folytatás 2. bekezdésének 3. sorában a szöveg helyesen:

„...hogy a marxista-leninista elmélet...„

a 4. folytatás 2. bekezdésének alulról számított 3. sorában a szöveg helyesen:

„... birtokában minden kor minden forradalmi...„

a 4. folyt. 3. bekezdése után a 4. bekezdés - technikai hibából - került a telex-szövegbe; az az előző bekezdés megismétlése. kérjük, hogy értelemszerűen ez utóbbi fölösleges szövegrészt töröljék. figyelem! a nyomatos anyagban ez az ismétlődés már nem szerepel.

az 5. folytatás első bekezdésének alulról számított 3.-2. sorában a szöveg helyesen:

„... a szocializmus építésének lendületes folytatását, a szocializmus...„

/folyt.köv./

15.04 rj

15.04

-5 -

bb. 3. / a magyar szocialista... 5. folyt./rj

a 6. folyt. utolsó előtti bekezdésének /a párt vezető szerepét.../
4. sorának végén a szöveg helyesen:

„... nem azon mulik, hogy országosan vagy egy-egy munkahelyen...

a 6. folyt. utolsó bekezdésének utolsó előtti, illetve utolsó sora helyesen:

„... a felnövekvő fiatal nemzedékek soraiból, s...„

a 7. folytatás 3. bekezdésének első sorában a szöveg helyesen:

„1956 novemberében a pártélet lenini normáinak, a ...„

a 7. folytatás utolsó bekezdésének alulról számított 5.-4. sorában a szöveg helyesen:

„... a pártnak mint a munkásosztály, a dolgozó nép legöntudatosabb,

a 8. folyt. 3. bekezdésének 4. sorában a szöveg helyesen:

„... a magyar burzsoázia a hazát, a nemzetet elárulva...„

ugyancsak a 8. folyt. 3. bekezdésében az alulról számított 5-6. sorában a szöveg helyesen:

„... a nemzetközi erőviszonyok időközben gyökeresen és számunkra kedvezően...„

a 9. folyt. 2. bek. 8. sorában a szöveg helyesen:

„... a marxizmus-leninizmusnak azt az általános érvényű tanítását,
hogy...„

a 10. folyt. utolsó bek. 1. sorában a szöveg helyesen:

„... magyarországon - rövid időszakoktól eltekintve - ...„

ugyanebben a bekezdésben az alulról számított 4-3. sorban a szöveg helyesen:

„... sem a szocialista fejlődés lehetséges...„

/folyt.köv./

15.05 rj

15.05
PCV

-6 -

bb. 3. / a magyar szocialista... 6. folyt./rj

a 11. folyt. 1. bek. 3. sorában a szöveg helyesen:

„... marxizmus-leninizmus eszei alapjának elfogadásával...„

a 11. folyt. utolsó bek. 3. sorában a szöveg helyesen:

„... alappfeltételeit biztosító kérdésekben, mint például abban...„

a 14. folyt. első bek. 1.-2. sorában a szöveg helyesen:

„... néhány fő tapasztalatának sorravétele...„

a 14. folyt. 3. bek. utolsó három sora helyesen:

„...alapjait, nagy lépésekkel előrehaladhattunk a gazdasági és a kulturális építésben, az életszínvonal emelésében, a magyar nép ma a fejlett szocialista társadalmat építheti és bizakodva nézhet a jövőbe.„

a 15. folyt. 3. bek. 4. sorában a szöveg helyesen:

„... a kongresszus irányvonala a gyakorlatban...„

a 16. folyt. utolsó bek. 3. sorában a szöveg helyesen:

„... a világ a kapitalizmusból a szocializmus...„

a 19. folyt. elején a megszólítás helyesen:

„tisztelt központi bizottság!

kedves elvtársak! barátaim!

ezekkel...„

/folyt.köv./

15.10 rj

15.10
PCV

-7 -

bb. 3. / a magyar szocialista.... 7. folyt./rj

a központi bizottság első titkárának nagy tapssal fogadott szavai után pothornik józsef, a nógrádi szénbányák vállalat nyugalmazott igazgatója a párt és a munkásmozgalom legrégebbi harcosainak nevében szólott az ünnepi ülés résztvevőjéhez.

kedves elvtársnők!

kedves elvtársak!

meghatódva veszek részt a központi bizottság mai ünnepi ülésén, hiszen 75 évemből 56 esztendő a kommunista párt sorai-ban töltöttem el. számomra a visszapillantás megtett történelmi utunkra, nagyon személyes, nagyon belülről fakadó. talán nem tulzok, ha azt mondom, sok mindent megéltem, amiről ezekben a napokban beszédek hangzanak el, s amit a fiatalabbak már csak könyvekből ismerhetnek.

saját élettapasztalatomból mondhatom, hogy senki sem születik kommunistának, az eszme meggyőződéses harcosává mindenki csak az osztályküzdelemben válhat. ezt azért is fontosnak tartom hangsúlyozni, mert meggyőződésem, egyetlen nemzedéket sem lehet megkímélni attól, hogy saját tapasztalatokat is szerezzon. nagyon fiatal voltam, amikor elbukott a tanácsköztársaság, a fehér terror ki-méletlenül üldözte a kommunistákat, a haladó gondolkodásu embe-reket, de a bányászok között élve már akkor is tudtam: csak harc-ban lehet megdönteni a kapitalizmust, amiért áldozatokat kell vál-lalni, ha kell, életet, vért áldozni. ott a bányászok között tanul-tam meg, mit jelent kommunistának lenni, mit jelent az a szó,

hogy elvtárs; mit a hűség az ügyhöz, az elvi szilárdság. ekkor tanultam meg, hogy a szovjetunió pusztá léte is milyen erőt su-gározz a kommunisták és a társadalmi haladás iránt elkötelezett valamennyi ember számára, mit jelent a proletár szolidaritás, az internacionalizmus. ebben a harcban találtunk egymásra a tár-sadalom különböző osztályaiból, rétegeiből származó, de azonos célért küzdő emberek, mint: kun béla, fürst sándor, löwy sándor, friss istván és még sokan mások.

/folyt.köv./

15/30
PCC

- 8 -

bb. 3. / a magyar szocialista... 8. folyt./rj

a mi pártunk hatalmas utat tett meg, amíg kiforrott, erős, következetesen marxista-leninista párttá vált. ez az ut meglehető-sen göröngyös volt, sok-sok buktatón át vezetett. a frakciózás, a szektás-dogmatikus elzárkózás, a valóságtól való elszakadás, a revizionista elhajlás nagy károkat okozott pártunknak. ezekből a belső küzdelmekből azonban a párt megerősödve, eszmei, poli-tikai és cselekvési egységét megszilárdítva került ki, s a tö-megek bizalmát élvezve képes volt újabb harci feladatok meg-oldására. ez a megújulási készség, ez az akaraterő, az eszme iga-zába vetett töretlen hitből, a nép iránti szeretetből és felelős-ség érzetből fakadt. ezt az elkötelezettséget kell megőriznünk a jövőben is.

tisztelt elvtársak!

nagy öröm számomra, hogy itt vannak közöttünk a magyar kommunista mozgalom mindhárom nemzedékének képviselői. mi idő-sebbek nagy bizalommal tekintünk azokra a fiatalokra, akik már a szocializmusban születtek és vállalják annak az ügynek a folytatását, amiért annyi áldozatot hoztak népiünk legjobbjai. hiszem, hogy mindaz, amit a magyar kommunista mozgalomban mi, az idősebb generáció tettünk a társadalmi haladásért, folyta-tódik, s a fejlett szocializmus felépítésében ölt testet.

végül engedjék meg nekem, hogy megmondjam: pártunk hat évtizedének kemény küzdelmeiből több mint husz esztendeje az a központi bizottság vezeti a pártot, amelyet mindig az elvi szilárdság, a valóság iránti fogékonyság, a következetesség jel-lemzett. ennek nagy szerepe volt abban, hogy népiünk kiemelkedő sikereket ért el a szocializmus építésében. megtisztelő számomra, hogy ennek a központi bizottságnak tagja lehetek és hogy az el-múlt két évtizedben együtt dolgozhattam kádár jános elvtárral, pártunk központi bizottságának első titkárával, akinek politikai tapasztalata, az emberek iránti szeretete és higgadtsága mindany-nyiunk számára követendő volt és az is marad. tisztelt kádár elv-társ! kívánom önnek, hogy még hosszú ideig jó erőben és egészség-ben munkálkodjék pártunk, nemzetünk javára. tiszta szívből kívá-nom nagymúltú kommunista pártunknak, központi bizottságunknak, hogy az eddigi bevált politika alapján vezesse népiünket a fejlett szocialista társadalom felépítésének útján.

/folyt.köv./

15/35
PCC

- 9 -

b. 3. / a magyar szocialista... 9. folyt./rj

a pártonkívüli harcostársak nevében szentágothai jános, a magyar tudományos akadémia elnöke üdvözölte a központi bizottság ünnepi ülését.

tisztelt központi bizottság!

kedves elvtársak!

miért is tagadnám, hosszú, számos ellentmondással, gyötrelmes önvizsgálattal, kétséggel, belső és külső buktatóval, visszánézéssel és nem egyszer visszafordulással teli ut vezet el a magamfajta polgárvadékok a szocialista lét és életforma igenléséhez és abban megtisztelő és felelősségteljes feladat vállalásához. közéleti tisztásra - pláne natalomra - sohasem vágytam, álmaim szélső határa egy egyetemi katedra és a nemzetközi tudomány megbecsülése volt.

a másik partról jöttem: igaz, nem a vagyonosak uralkodó rétegéből, hanem a vidéki humanista műveltségű értelmiségiek sorából, a cifra nyomoruság és a biztos polgári egzisztencia közt húzódó, ellentétes áramlatoktól kavargó lét-tudat-állapotok határsávjából. családunk egyedi sorsa szerint ennek is nem a piros-fehér-zöld hurrápatriota és busmagyar átelienzéki, sem a fekete-sárga konformista, akkori kifejezéssel a „gutgesinntek”, hanem sokkal inkább annak a nagyvilág felé nyílt, többnyelvű sodrából. más világképet és életszemléletet közvetített családi és iskolai neveltetésem - bár, hála istennek, ennek mélyen humanista alaphangja magamat és szűkebb környezetemet is szembefordította a kibontakozó fasizmussal. náborus élményeim a hadikórházakban ápolt magyar és nem magyar sebesültjeink szívmelegítő bizalma véglegesen a nép mellé állított. ilyen lelkiállapotban foglaltam el 1946-ban pécsi katedrámat, ahol néhány kommunista vezető példája és igaz embersége már akkor inkább szövetségessé tett, sem mint közömbössé. később a nehéz évek keserű ízei - bár engem senki nem bántott - ha ellenséggé nem is, de ellenzékivé tettek. az ezt követő zürzavar, majd az utána következő katarzis - a belém helyezett bizalom megrendülése, majd fokozatos visszatérése - de elsősorban a szocialista építés sikerei állítottak mind határozottabban és mind több felelősséget érezve és vállalva erre az oldalra. az a társadalmunk széles rétegeiben kialakult érzés, hogy ez a „mi rendszerünk”, és ha vannak esélyek továbbra is nehézségek és ellentétek, a politikai vezetés szándéka és gyakorlata szerint ezeken urná lehetünk.

/folyt.köv./

15⁴⁰
PÖL

-10-

bb. 3. / a magyar szocialista... 10. folyt./rj

megtiszteltetésnek érzem, hogy a kommunisták magyarországi partja megalakulásának hatvanadik évfordulóján rendezett ünnepi ülés alkalmából a pártonkívüliek jókívánatait tolmácsolhatom. talán szimbolikusnak is tekinthető, hogy nehéz történelmünknek jelenlegi, szinte egyedülállóan reménykeltő utszakaszán ilyen eredetektől jött ember közvetítheti milliók: fizikai és szellemi dolgozók, különböző világnézetű emberek, hívők és nem hívők, a munkát az egyszerű tevékenységektől az alkotás legmagasabb csúcsáig átfogó iv alatt mivelők bizalmát hazánk politikai vezetésére iránt. most megvalósul az, amiért népünk legjobbjai, a mai történelmi korszak előharcosai küzdöttek: egész népünk végre házára lett ebben az országban, s közös akarattal munkálkodik nemzetünk felvirágzásán.

ebben az ünnepi pillanatban sem feledkezhetünk meg azonban arról, hogy a világ létének objektív feltételei - minden nagy fejlődés ellenére, sőt talán éppen annak következtében is - az élet minden területén, a népgazdaságban csakugy mint a tudományban lényegesen nehezebbekké és bonyolultabbakká váltak és válnak e század utolsó negyedében. ez együttes felelősségünket jelentősen megnöveli, de a megtett utból bizalmat merítve tekintünk előre józsef attila szavait idézve:

...én dolgozni akarok. elegendő harc, hogy a multat be kell vallani.,,

mindennapi munkánkról szólva szeretném biztosítani az ország vezető politikai testületét afelől, hogy tudományos közösségünk és annak legfelsőbb és vezető testülete a magyar tudományos akadémia egésze is érzi és tudatosan vállalja az ebben az objektív helyzetben reá felelősséget, terheket. itti is, mint az élet minden területén minden becsületes dolgozónak, tudósnak vagy művésznak egyet kell értenie azzal a követelménnyel, hogy minden alkotó tevékenységnek közelebb kell kerülnie a társadalom való igényeihez. ennek érdekében nagyobb kritikával és főleg önkritikával kell mérlegelnünk adottságainkat és lehetőségeinket és ebből több önzetlenséggel, nagyobb fegyelemmel kell következtetéseinket levonnunk.

/folyt.köv./

15⁴⁵
PÖL

-11 -

bb. 3. / a magyar szocialista... 11. folyt./rj

a világ távlati prognózisát tekintve Magyarország lehetőségei jelentősek, de minden erőforrás optimális felhasználása elengedhetetlen követelmény. ennek pedig - a termelés minden ágában - csak aktív, élő és alkotó tudomány vagy más vonatkozásokban is csupán ilyen alkotó munka felelhet meg. - kérem önöket, politikánk vezető testületét, következetesen járják végig a felismert helyes utat - az alkotó tevékenységek körében a középszerűségbe, az opportunizmusba, vagy a „megváltozhatatlan emberi gyarlóság, -ba való belenyugvás nélkül - mi követjük önöket.

az ifjúság, a kommunisták fiatal nemzedékének üdvözlését szücs Istvánné, a magyar uttorók szövetségének főtitkára, a kisz kb intéző bizottságának tagja tolmácsolta.

tisztelt központi bizottság!

kedves elvtársak!

ma hazánk lakosságának több, mint a fele anyanyelvével együtt tanulta, tanulja a szocializmus eszméjét és gyakorlatát. ami bennünket körülvesz, amit először megismerünk, majd elfogadjunk, amilyen körülmények között élünk - természetes közegünk, életformánk, mai valóságunk.

mindez annak a hat évtizednek, a párt harcának és munkájának eredménye, amelyben értelmet kapott népünk történelmének minden eddigi szabadságküzdelme, jobbat akaró szándéka és törekvése. ismerjük honnan vezetett el az út idáig, tudjuk, milyen feltételek és körülmények határozzák meg a ma társadalmát. de azt is tudjuk, ezeket alakítani, továbbfejleszteni kell, ha meg akarjuk őrizni a mában a múlt eredményeit és meg akarjuk hódítani a jövőt.

azok nevében szólok, akik nemcsak ismerik és tisztelik elődeik nagyszerű harcát, hanem követni is akarják utjukat. azzai követhetjük igazán, ha felismerjük: minden időszak kommunistájának az a feladata, hogy megválaszolja kora legfontosabb társadalmi, politikai kérdéseit, megértse lenin igazát; minden új nemzedék szükségképpen más módon közeledik és jut el a szocializmushoz, nem olyan viszonyok között, mint apái.

a mi nemzedékünk számára a nélkülözés és a kizsákmányolás remélhetően soha vissza nem térő keserű valóság. az illegalitás időszakára számunkra tiszteletreméltó történelem. a múltat nem kell és nem szabad már megismételni. kommunisták elődeink azért harcoltak, hogy nekünk már ezt a küzdelmet lehessen folytatni.

/folyt.köv./

15.40 rj

15.40
RJC

-12 -

bb. 3. / a magyar szocialista... 12. folyt./rj

olyan örökséget hagytak ránk, amely megteremtette annak lehetőségét, hogy népünknek történelme során először legyenek jóban - rosszban igaz szövetségesei.

egy olyan országot kaptunk örökül, amelyben adottak a szebb és gazdagabb emberi élet feltételei, ahol nemcsak létbiztonságban élhetünk, hanem többre vihetjük mint elődeink, ahol értelmes cselekvési lehetőségünk, biztos perspektívánk van.

természetesen nekünk is vannak gondjaink. ezek sem egyszerűek. a megélhetés ma már egyre kevésbé gond. sokkal inkább az életmód és a tudat, a mindennapi munka és a szabad idő, elvtársaink sorsa mellett az emberiség sorsa.

mi már szocializmust építünk, de még nem mindig tudunk élni a szocializmus adta lehetőségekkel. igazságos társadalomban élünk, de még sok a tennivalónk, hogy az egyes embert, a közösséget, a közérdeket se érhesse igazságtalanság. rövidebb lett a munkaidő, de nagy gondunk lett „hogyan dolgozunk,„ a megnövekedett szabad időben „hogyan élünk,„ valóságos vágyunk lett a tudatosan megszerkesztett jövő, de feladatunkká vált a mindennapi munka gondos megszervezése. a szocialista demokratizmus életünket meghatározó közeg, de még sokat kell tennünk, hogy a szocialista emberi viszonyok az élet minden területén érvényesüljenek. mi nemcsak egyszerűen háboru nélküli békét akarunk, hanem a teljes leszerelést, a békés egymás mellettélést.

megváltozott életünk, hazai és nemzetközi körülményeink, de a hat évtizedes harcából levonható tanulság ma is igaz: a haza a nép és a haladás ügyének töretlen szolgálata, a proletár internacionalizmus szilárd elve, az eszmei hűség, az elvi tisztaság, a mind-ezeken alapuló cselekvő, mindig előre tekintő, kommunistához méltó emberi magatartás.

örökségünk tehát ma már nemcsak a járt ut és annak ismerete, hanem a járt tudás képessége. ez segít abban, hogy tisztán lássuk, hol a helyünk a világban, kik a szövetségeseink és ellenségeink, miért és mi ellen harcolunk? ez ad erőt ahhoz is, hogy előrevigyünk a szocialista közösség fejlődésének ügyét, hogy segítsük azoknak harcát, akik ma még csak eszmélnek, reménykednek, vagy küzdenek az emberiség legszebb álmának teljesítéséért. de ez segít abban is, hogy szocialista hazánk boldogulása és az emberiség békéje érdekében - ideológiai pozíciókat nem feladva - együttműködjünk mindazokkal, akikkel itt élünk ezen a földgolyón.

/folyt.köv./

15.45 rj

15.45
RJC

-13 -

a párt 60 éves múltjának történelmi tanulsága az is, s ez egyben mai életünk igazolt gyakorlata - az ifjúságnak mindig szüksége volt a pártra, a párt is mindig számíthatott az ifjúságra. az ifjúság csak a párt vezetésével viheti tovább elődei harcát és valósíthatja meg az emberiség legnemesebb célját. a kommunisták első nemzedéke egy országban vívta meg harcát és győzött. az őket követők küzdelme nyomán a kommunizmus eszméje már földrészeket fogott át. a mi feladatunk, hogy mindennapi munkánk révén ennek az eszmének a világ minden országában megszosorozódjon az ereje.

a mi generációnk hozzáértő örököse és tudatos folytatója akar lenni az ügynek; ezért az elődök példájának erejével, a jövőbe vetett hittel vállalja a ráháruló feladatokat. a szocializmus mai gyakorlatát eredményeivel és gondjaival együtt magunkénak valljuk, és tudjuk, hogy hazánk, társadalmunk a béke és a haladás nagy kérdéseiben, tudásunk, akaratunk legjavára van szükség ahhoz, hogy felismerjük és másokkal is felismertessük: ma már nem elég az úgy mellett kimondott „igen,, hanem az igenlést alkotó munkánkkal, közéleti érzékenységünkkel, szocialista emberi magatartásunkkal is bizonyítanunk kell.

felelősség ez a jelenért és a jövőért, de felelősség abban az értelemben is, hogy az utánunk jövők majd úgy gondolhassanak ránk, mint mi, a párt egykori és tapasztalt harcosaira, akik annyi türelemmel, szeretettel segítettek és segítenek bennünket, akiknek példájából, gazdag életéből, kommunista emberségéből erőt meríteni nemcsak jogunk, hanem kötelességünk is.

az elnöklő németh károly zárszavában hangsúlyozta:

hat évtized történelmi tapasztalata tanuskodik róla, hogy pártunk azért válhatott a nemzet hivatott vezetőjévé, mert megalakulásától kezdve a munkásosztály, a nép, a haza ügyének önzetlen szolgálatát vezérli. ez erejének, politikai és erkölcsi hitelének fő forrása. nagy a felelősségünk azért, hogy a gazdag történelmi ut tapasztalatait hasznosítva, megőrizzük és tovább fejlesszük pártunk politikájának olyan jellemző vonásait, mint a marxizmus-leninizmus alkotó alkalmazása, a hűség a proletár internacionalizmus eszméjéhez, szilárd szövetség, sokoldalú együttműködés, megbont-hatatlan barátság a világ első szocialista országával, a szovjetunióval, a nép ügyének odaadó szolgálata, a mélyeseges bizalom a tömegek teremtő erejében, a szocialista nemzeti egység szüntelen erősítése.

/folyt.köv./

16.00
16.00

a párt vezetésével népünk nagyszerű eredményeket ért el, s hazánk, a szocialista országok közösségének megbecsült tagja a szocializmusért és a békéért folyó küzdelem élvonalában halad. ünnepi ülésünkön köszönetet mondunk ezért a munkásoknak, parasztnak és értelmiségieknek, pártunk valamennyi tagjának, minden honfitársunknak, történelmi jelentőségű vívmányaink megalkotóinak.

a párt megalakulásának 60. évfordulóján a kommunisták tiszta lelkiismerettel állhatnak a nép elé, mert hat évtized tanusítja, hogy a párt betölti történelmi hivatását, eredményesen vezeti és szervezi a dolgozó nép harcát a szocialista magyarorszáért.

jó érzéssel állapíthatjuk meg, hogy a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága a marxista-leninista elvek alapján, a lenini normáknak megfelelően irányítja a pártot. mi, marxisták jól tudjuk, hogy a történelem igazi formálója a nép. de azt is tudjuk, hogy a történelem alakulásában milyen fontos szerepük van a nép érdekeit felismerő, azért cselekedni kész és képes személyiségeknek is.

ma, amikor pártunk hat évtizedes küzdelméről megemlékezünk - az alkalom megengedi és a történelmi hűség megkívánja -, hogy tisztelettel, szeretettel és mély baráti érzésekkel szóljunk pártunknak arról a tagjáról, akinek egész tudatos élete összefonódik a kommunista mozgalommal, aki a legnehezebb időkben harcostársaival együtt vállalta a vezetés felelősségének terhét, és aki 22 éve áll pártunk központi bizottságának élén, s mindig a kollektívával, a néppel együtt él, érez és gondolkodik. ezért kérem, engedjék meg, hogy most, szokásunktól eltérően, de központi bizottságunk, párttagságunk és népünk őszinte érzéseivel egyezően kimondjuk: sokat, nagyon sokat jelent pártunknak, népünknek, ennek a viharos történelmi országnak, szeretett hazánknak kádár jános elvtárs. szívből kívánjuk, hogy még hosszú ideig dolgozzék központi bizottságunk élén jó erőben és egészségben.

kedves elvtársak!

ünnepi ülésünkön a központi bizottság nevében azt kérem pártunk minden tagjától, honfitársainktól, hogy továbbra is jó egyetértésben dolgozzunk együtt népünk és szocialista hazánk, a magyar népköztársaság javára.

az mszmp központi bizottságának ünnepi ülése az internacionálé elénekklésével ért véget. /mti/

..-

bb 15. a szerkesztőségek figyelmébe!

pr bzs

mai bb 3. számú anyagunkra /a magyar szocialista munkáspárt .../ további javításokat adunk:

a 4. folytatás 3. sorának vége helyesen:

„ ... a munkástömegek, a népek -, külső erő,

a 7. folytatás 3. bekezdésének 8. és 9. sorában a szöveg helyesen:

„ ... tudtam: a kapitalizmust csak harcban lehet megdönteni, amiért áldozatokat,

három sorral lejjebb, ott, ahol a telex sort ugrott, a szöveg helyesen:

„ ... kommunistának lenni, mit jelent az a szó, hogy elvtárs; mit,

a 9. folytatás 3. bekezdésének 6. sorában a szöveg helyesen:

„ ... piros-fehér-zöld hurrápatrióta és,

ugyanezen bekezdés alulról számított 8-7. sorában a szöveg helyesen:

„ ... következő katarzisz - a belém,

a 12. folytatás alulról számított 2. bekezdésének 2. sorától a szöveg helyesen:

„ ... évtizedes harcból levonható tanulság ma is igaz: a haza, a nép és a haladás ügyének töretlen szolgálata a proletár,

a 13. folytatás első és második sorában a szöveg helyesen:

„ ... tanulsága az is - s ez egyben mai életünk igazolt gyakorlata -, hogy az ifjúságnak,

/folyt. köv./

17.02/bzs

17³⁰
17/02

- 16 -

bb 11. /a szerk. figy. 1. folyt./bzs

a 13. folytatás 2. bekezdésének 5. és 6. sorában a szöveg helyesen:

„ ... társadalmunk, a béke és a haladás nagy kérdéseiben tudásunk, akaratunk,

a 13. folytatás utolsó bekezdése előtti sor helyesen:

„ezután az elnöklő németh károly zárszava következett:....,

a 14. folytatás első-második sorában a szöveg helyesen:

„ ... ért el, hazánk a szocialista országok,

/rti/

..-

17.05/bzs

17²⁵
17/05

- 17 -

bb. 14. / befejeződött... 1. folyt./nj

a szeminárium befejeztével jacek paliszewski, a divsz európa-bizottságának vezetője és alejandro montesino, a iusy elnöke rövid nyilatkozatot adott a sajtó képviselőinek.

- ez a második szeminárium, amelyet a divsz és a iusy közösen rendezett, fontos állomás abban a harcban, amelyet földrészünk ifjúsága a leszerelésért folytat - hangsúlyozta jacek paliszewski - a leszerelésért vívott harc a divsz tevékenységének középpontjában áll, amint azt az idén februárban megtartott x. közgyűlésünk és a havannai vit-en kifejtett tevékenységünk is bizonyította. az idén januárban budapestben megtartott európai ifjúsági leszerelési konferencia, majd májusban a helsinki rendezett európai ifjúsági leszerelési akciónap, az ensz rendkívüli leszerelési ülészaka, amelyen elnökünk, ernesto ottone fernández felszólalásában tolmácsolta az európai ifjúság véleményét és törekvéseit, kedvező feltételeket teremtett az újabb közös akcióhoz. ugyanakkor a fegyverkezési verseny legutóbbi fokozása a nato-országokban és főként az egyesült államokban még nagyobb felelősséget ró az ifjúsági szervezetekre, hogy tovább fokozzák közös erőfeszítéseiket. ez a szeminárium is megerősítette abbéli elhatározásunkat, hogy az európai ifjúsági együttműködés keretében továbbra is elsőbbséget élvez a leszerelés előmozdítása érdekében kifejtett együttműködés. ennek jegyében készítjük elő a jövő esztendőre az európai ifjúság második leszerelési akciónapját, ennek jegyében fejlesztjük tovább a két nemzetközi szervezet és nemzeti tagszervezeteik együttműködését, - fejezte be nyilatkozatát jacek paliszewski.

az iusy és a divsz, mint a két legjelentősebb nemzetközi ifjúsági szervezet, fokozott felelősséget visel az ifjúság leszerelési harcában - mutatott rá alejandro montesino, a iusy elnöke. - tudatában vagyunk ennek a felelősségnek, évről-évre szélesítjük együttműködésünket, mivel két nemzetközi szervezetünk a demokratikus ifjúsági mozgalom más irányzatait is megnyerheti a leszerelés ügyének, amint azt a budapestben megtartott és sikeresen zárult európai ifjúsági leszerelési konferencia is bizonyítja. ennek a második szemináriumnak a nagy jelentősége abban volt, hogy közösen igyekeztünk újabb együttműködési formákat találni, még szélesebb ifjúsági tömegeket megnyerni a leszerelés ügyének. napjainkban, amikor az imperialista hatalmak döntései minőségi változásokat hoznak a fegyverkezési versenybe, a haladó demokratikus ifjúsági szervezeteknek még nagyobb közös erőfeszítéseket kell tenniük a fegyverkezési verseny megállítására és a leszerelés megvalósítására. e szeminárium legfontosabb eredménye a két szervezet közös álláspontjának és közös feladatainak kidolgozása, ami lehetővé teszi, hogy az ifjúság valamennyi rétegében egységes közvélemény alakuljon ki a leszerelés kérdésében, és hogy földrészünkön egyre szélesebb ifjúsági mozgalom küzdjön következetesen a békéért és a leszerelés megvalósításáért - mondta befejezésül alejandro montesino. /mti/

16.30 nj

-29 -

bb. 16. a romantikus, hullámos vonalú és a racka frizura a divat - országos fodrásztanuló verseny és kisiparos bajnokság

t/km/s/rj st

1978. november 19.

tartja magát a sasson, jön a racka- ez derült ki a kiosk megalakulásának 30. évfordulója tiszteletére rendezett fodrász- versenyen. a kisiparosoknál dolgozó tanulók országos női fodrász- versenyén ötvenegyen álltak rajthoz vasárnap a ganz-mávgolgota utcai kulturteremben. a januári időszak vizsgára készülődő tanulók legjobbjai először mesterségbeli tudásukról adtak számot azzal, hogy 15-20 perc alatt készítettek modern nappali, a mindennapi munkához hordható divatfrizurát. nagyobb szaktudást igényelt a második versenyszám, a koktél frizura, amelyet a nappaliból „vasaltak át”, az ügyes kezű leendő mesterek, akik ezuttal művészi készségüket is kamatoztatták. kikötés csupán annyi volt, hogy „vadszínű, kék, zöld, lila hajakat nem készíthettek.

ezután bonyolították le az országos női fodrász kisiparos bajnokságot, ahol a szakma tizenhat művésze vetélkedett, s 48-an tartottak bemutató fesülést. a felnőttek a nehezebbjével, a gálafrizurával kezdtek, mindössze 40 perc állt rendelkezésükre. a divatos nappali frizurák készítésekor derült ki, hogy változatlanul kedvelt a sasson de a sima haj már nem divat, inkább a romantikus, hullámos, lány vonalú frizurák arattak sikert. hódít a rendkívül göndör, ugynevezett racka frizura is.

a tanuló verseny és a felnőtt bajnokság legjobbjait szalaggal díjazták arany-, ezüst- és bronzéremmel. a tanulók versenyében a budapesti juhász gábor, illetve a debreceni katonamária, a felnőttekben pedig a szombathelyi polgár tiberius bizonyult a legügyesebb kezű, „hajszobrásznak”.

a vetélkedő után kozmetikai smink-bemutatót tartottak, s képet adtak a modern férfi frizurákról is. a fodrászverseny egyik fénypontja - a „toronymagasság”, hajkölteményeket is felvonultató - a történelmi idők frizuráit idéző - bemutató volt. /mti/

--

18.00 rj

-30 -

19/20

bb. 16. elutazott budapestről az olasz parlamenti küldöttség

i/ma/fe/rj st

1978. november 19.

hivatalos magyarországi látogatását befejezve vasárnap elutazott budapestről az olasz szenátus és képviselőház közös parlamenti küldöttsége. dr. carlo russo, a képviselőház külügyi bizottsága és az interparlamentáris unió olasz csoportja elnökének vezetésével hazánkban járt küldöttséget a ferihegyi repülőtéren az országgyűlés több tisztségviselője búcsúztatta. jelen volt dr. giulio bilancioni, az olasz köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

--

bb. 17. véget ért a 12. antikvár könyvaukción

t/km bzs st

1978. november 19.

minden eddiginél nagyobb sikerrel fejeződött be az állami könyvterjesztő vállalat 12. könyvárverése vasárnap a mom szakasitsárpad művelődési házában: másfél millió forintnyi forgalommal zárult az aukción. az árverésre bocsátott 693 könyv, közül mindössze 12 nem talált gazdára.

a könyvanyag gazdagsága és változatossága rendkívüli érdeklődést keltett a könyvbarátok körében. örömdetes, hogy több védett könyvet, kéziratot, nemzeti kulturális kincsnek számító kiadványt könyvtárak, levéltárak, könyvkiadók, oktatási, és kulturális intézmények vásároltak meg. a gazdag kínálat egyharmada került magángyűjteményekbe.

az aukción végén készült gyors-statisztikák azt mutatják, hogy a kikáltási árak általában megtízszereződtek, míg utolsót vertek a kalapáccsal az asztalra. a befejező nap néhány kiemelkedő könyvritkasága volt: józsef attila első kiadású kötete „a szépség koldusa”, amely 11 ezer forintért kelt el; orbán balázsnak, a székely föld leírásával foglalkozó - nővérének dedikált - hatkötetes munkája - ez 46 ezer forintért talált vevőre. a nyugat valamennyi megjelent számát 32 ezer forintért vásárolták meg. /mti/

--

19.04/bzs

- 31 -

19/20

bb.19. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke november 19-én
- zárásig

rj st

1978. november 19.

1. kádár jános beszéde
2. vízügyi küldöttség
3. az mszmp kb ünnepi ülése /hivatalos/
4. schubert hangverseny
5. vadász-horgász hétvége
6. udvardi sándor tripoliba utazott
7. időjárás
8. komárom megyei természettud. hetek
9. román karmester
10. befejeződött a délszláv kongresszus
11. csőtörések budán
12. szombat-vasárnap kommunista műszakok
/1.sz.jav./
13. őszi csucsforgalom
14. befejeződött a leszerelési szeminárium
/2.sz.jav./
15. a szerk. figy. /javítások a 3. sz. - mszmp kb - anyagunkra
16. országos fodrásztanuló-verseny
17. véget ért az antikvár könyvaukción
18. elutazott az olasz parlamenti küldöttség
/3.sz.jav./
19. hírjegyzék
/mti/

- v é g e -

készült az mti belföldi szerkesztőségében

főszerkesztő: bajnok zsolt

szerkesztette: kiss tamás

19.43/bzs

- 32 -

20.05
/20/

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest 1., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

h é t f ő

bb 1. a termelékenység emelésével, alacsonyabb önköltséggel - több épületelem nyékládházról

kör/st bzs hgy

1978. november 20.

Létszámnövelés nélkül, a termelékenység mintegy 20 százalékos emelésével, az önköltség 4 százalékos csökkentése mellett november közepére teljesítette százharmincnyolc-millió forint értékű éves termelési tervét a nyékládházi mezőgazdasági épületelemgyár. az előregyártott és a helyszínen összeszerelhető elemekből többek között ezerkétszáz, illetve ezer férőhelyes tehenészeti telep épült a békéscsabai illetve a mezőhegyesi állami gazdaságokban. ebben az évben szereztek össze kabán és hajduszoboszlón az egyenként kétezer vagonos burgonyatárolót, amelyet már használatba is vettek.

/folyt. köv./

- 1 -